

Izhaja vsak četrtek in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 25 din., po leta 12:30 din., četrti leta 6:50 din. Izven Jugoslavije 46 din. Naročnina se poslje na upravnijo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. Leta se dopoščja do odpovedi, Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

30 številka

MARIBOR, dne 12. julija 1923.

57. letnik.

Seja vodstva SLS v Celju.

Notranjopolitični položaj naše države je za naš slovenski narod zelo nezadovoljiv in nejasen. Raja sicer v nobeni državi na svetu nimajo, v mnogih državah je celo mnogo hujše nego pri nas, davki se v povojni dobi, ko je denar tako nizko padel, v vseh državah z nizko valuto zvišujejo. Da tudi pri nas razmere ne morejo biti rožnate, vsak pameten človek razume; a kar nas Slovence in sploh prečane tlači, je krivična neenakost pri porazdelitvi bremen. Nejasen pa je naš notranjopolitični položaj zlasti vsled ravnana sedaj vladajoče radikalne stranke, ki je v zagrebškem dogovoru pristala na sporazum, a se sedaj za to ne zmeni več, vsaj na zunajne. Tudi je našemu ljudstvu nejasno, zakaj Radič, s katerim naša stranka deluje, ne gre v Beograd, ko je vendar obljubil, da pošlje v Beograd toliko poslancev, kolikor jih bo opoziciji potreba. Da poda slovenskemu ljudstvu, ki je ob volitvah izrazilo naši stranki toliko zaupanje, jasnosti in da pozive tudi voljo naroda, je sklicalno načelstvo SLS zadnjo nedeljo, dne 8. julija sejo vodstva SLS v Celje. Nad sto članov vodstva, torej skoro polnoštevilno, se je udeležilo te seje. Načelnik SLS dr. Korošec je najprej podal poročilo o našem zunanjem- in nortanjopolitičnem položaju. Nato se je razvila živahnega debata, ki je trajala nad tri ure. V debati so se slišale pač mnoge pritožbe, a jasno je tudi prišlo do izraza to-le splošno prepričanje, da je Jugoslovanski klub ravnal popolnoma v smislu naročil, ki jih je dobil od slovenskega naroda ob času volitev, ako je vztrajal doslej v Beogradu in ni zavzel abstinenčne taktike. Ljudstvo je volilo poslance zato, da ga zastopajo v Beogradu, ne pa da bi ostajali doma! Vodstvo je zato popolnoma odobravalo dosedanje taktilo Jugoslovenskega kluba, ki je takтика dela, in mu iznova izreklo neomajno zaupanje in zahvalo za njegovo delovanje za zakonodajno avtonomijo. Soglasno je bila sprejeta naslednja

rezolucija:

«Vodstvo SLS je zaslilo izčrpno poročilo stranki-nega načelnika dr. Korošca o sedanji politični situaciji ter po temeljiti debati soglasno izrazilo svoje mišljenje, da se končno sklepi o taktili Jugoslovenskega kluba doneseno neposredno pred začetkom jesenskega zasedanja narodne skupščine. Med tem se naj obdržujejo ne-prestani stiki z volilci, da se more nadaljnja taktila dočekiti v popolnem skladu z narodno voljo. Vodstvo SLS naroča načelstvu stranke, da izvrši priprave volitev novih zaupnikov, da se more vršiti v prvih dneh v jeseni zbor zaupnikov SLS. V debati se je konstatiralo, da prepiranje zagrebškega sporazuma, novo obremenjevanje z davki in dokladami na neenaki podlagi, gospodarsko-zanemarjenje prečanskih krajev, preganjanje muslimanskega elementa v Bosni, ostri nastop proti hrvats-

kemu narodnemu zastopstvu in hujskanje belgrajskega časopisa nikakor ne služi ideji sporazuma, vsed česar je dosedanja taktila slovenskega narodnega zastopstva zelo otežkočena. Jugoslovanskemu klubu je izreklo vodstvo zaradi njegovega delovanja za zakonodajno samoupravo neomajno zaupanje in zahvalo.»

Nov vojaški zakon — strašno breme.

(Piše narodni poslanec F. Žebot.)

Kdor je imel priliko od blizu opazovati dolgotrajni boj poslancev Slovenske ljudske stranke proti starokopitnim določbam novega vojaškega zakona, mora priznati, da so naši zastopniki storili vse, kar se je dalo. O teži vojaške službe sem poročal v zadnji številki. Danes podam nekaj podatkov o velikem finančnem bremenu, ki ga nalaga novi zakon našemu ljudstvu: staršem, občini, davkopladevcem in še posebej kmetu. Naš klub sta v vojnem odseku zastopala poslanca Andrej Bedjanič iz Središča in Karol Škulj iz Dolnje vasi. Obadvaya sta se z veliko vstrajnostjo borila proti ostrosti vojaškega zakona, da bi tako preprečila zlo, ki grozi ugonobiti ne samo ono malo zadovoljstva, ki je še ostalo v našem ljudstvu, ampak uničiti naše ljudi tudi gospodarsko.

Vojški odbor šteje 21 članov. Od Slovencev sta bila v njem samo gorej omenjena dva poslance. Odbor se je posvetoval o zakonskem načrtu celih 14 dni. Te dni se razpravlja zakon v zbornici. Moja dolžnost je, da povem volilcem, katere stranke so glasovale že v odseku za vse grozote, ki jih predstavlja nov vojaški zakon. Te stranke so:

1. srbska radikalna (vladna) stranka,
2. demokratska (liberalna) stranka,
3. nemška stranka in
4. stranka makedonskih Turkov.

Proti vojaškemu zakonu in vsem trdotam tega načrta so delovali in glasovali:

1. Slovenska ljudska stranka (Jugoslovanski klub),
2. bosanski avtonomisti-muslimani (Spahova organizacija),
3. srbski zemljeradniki (a samo deloma).

Glavni krivci, da bo nov vojaški zakon tepel ne samo naše fante-vojake, ampak bo strašno breme za stare, občine in davkopladevce, so demokrati in radikali. Demokrati dr. Lukinič in njegovi tovariši v odboru so predlagali še daljšo aktivno službovanje, nego vojni minister sam. Zahtevali so 24mesečno službo za vse vrste vojaštvja. Tega niti vojni minister ni maral. Demokrati so kar tulili nad našimi poslanci, ko so predlagali šest-

mesečno ali vsaj 12mesečno službo. Kričali so demokrati nad našim Bedjaničem, ko je stavil predlog, da se naj določi aktivna služba v ozemlju domačega kraja, to je za slovenske fante v Sloveniji. Priporočamo slovenskim vojakom in staršem, da si za vse čase zabeležijo demokratsko postopanje in glasovanje glede vojaškega zakona.

V naslednjem navajam nekatera «mična» določila, ki so po zaslugu radikalov in demokratov prišla v vojaški zakon.

Kazen za vojne begunce. Po dosedanjih zakonih je bil vojaški obvezanec, ki je pobegnil od vojakov, ali je utekel čez mejo, oziroma se je skrival, sam odgovoren za svoj čin in tudi sam kaznovan. Po novem zakonu, ki so ga sprejeli radikali in demokrati, pa mora plačevati družina (starši, bratje in sesre) vojnega beganca veliko denarno globo za pobeglega člena družine. Ta kazzen znaša v mnogih slučajih celo več kot celoletni davek. Naši poslanci so govorili proti tej določbi in so dokazovali, da sorodniki ne morejo prav nič za to, aksin ali brat pobegne ali se skrije. A vse dokazovanje in protipredlogi so bili zaman. Demokratom in srbskim radikalom se imamo zahvaliti za to «dobroto.»

Vojška taksa. Po avstrijskem zakonu se je morala vojaška taksa plačevati za čas aktivne službenne obvezne, to je do 32. leta. In taksa se je plačevala v državno kazso. Po novem vojaškem zakonu pa se bo ta taksa stekala v «remontno-komorski fond.» Takso bo plačal vsak, ki je nesposoben in sicer od 21. do 50. leta. V Sloveniji se bo plačevala vojaška taksa po višini dakov. Kdor plača 1000 K dakov, bo plačal 500 K vsakoletne vojaške takse. Ker je Slovenija hujše obdačena nego Srbija, je ta davek za naše kraje nezmošna krivica. Niti polovica ljudi ga ne bo mogla plačevati. Gg. Bedjanič in Škulj sta na vse mogoče načine to dokazovala, a pri srbskih radikalih in demokratih je pametna beseda bob v steeno. Taksa bo nesla na leto več sto milijonov dinarjev. In oficirji bodo s tem denarjem ravnali po svoje brez kontrole parlamenta.

Vojške dajatve. Srbska vojska in tudi sedanja jugoslovanska vojska ne pozna trena. Ob prilikih vojaških vaj ali mobilizaciji mora dati kmet armadi na razpolago vole, konje, vozove, vprego in celo hlapca. Vse to zovejo Srbi «komor.» Poleg tega pa se še nalaga kmetov nov davek ali takozvan «remontni porez.» Ta davek znaša 5% vsakoletnih dakov prizadetega posestnika. Proti tej strašni krivici, ki se bo godila našim kmetom, sta Bedjanič in Škulj nastopila z vso silo. Izvajala sta, da te krivice kmet ne bo mogel prenesti. A tudi tu so srbski radikali in demokrati zavrnili naše predloge. Večina je sprejela vladni predlog. Tu se zopet vidi, koliko našemu kmetskemu ljudstvu škoduje nesrečna Radičeva zapečanjaška politika. Če bi prišel on s svojimi 70 poslanci nam na pomoč, bi srbske stranke ne mogle

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

«Povejte mu, da smo vsi enako bogati!»

«Torej pa sami izberite enega, ki pojde z damami.»

«In drugi —?»

Dragoman je skomignil z rameni.

«Dobro», je dejal polkovnik. «Ako naj samo eden izmed nas uide smrti, je jasno, prijatelji, da mora to biti Belmont, ki je oženjen in ima ženo seboj —.»

«Da da! Belmont naj bo!» je vzkliknil Fardet.

Tudi jaz mislim, da je tako edino prav!» je dejal Stephens.

Toda Irec ni hotel niti poslušati takih predlogov.

«Ne ne! Nikdar ne! Vsi smo enaki! Ali ostanemo vsi živi, ali pa vsi poginemo!»

Prepirali so se in se končno prav za resno skregali v tem sporu velikodušne nesobičnosti. Nekdo je predlagal, naj gre polkovnik, ker je najstarejši. Polkovnik pa se je hudo ujezik na take besede.

«Pa menda zares mislite, da sem že osemdesetleten starec —? Take opazke so čisto neumestne!»

«Dobro, dobri!» je rekel Belmont. «Pa recimo, da nobeden noči iti.»

«To pa ni preveč pametno!» je dejal Fardet. «Poglejte, prijatelji! Ženske bodo na vsak način odpeljali seboj. Ali naj same potujejo, ali naj same ostanejo sredi teh — divjakov? Bolje, da gre eden izmed nas z njimi, da jim pomaga, svetuje —.»

Osupli so se spogledali. Kar je povedal Fardet, je bilo čisto res, — toda kako bi mogel katerikoli izmed njih zapustiti svoje tovariše —?

Emir sam je dal nasvet.

«Poveljnik pravi», je razlagal Mansur, «da če se že ne morete sami odločiti, pa prepustite odločitev Alahu in srečkajte!»

«Res bo najbolje», je dejal polkovnik in tovariši so mu priklimali.

Molah je pristopil. Štiri koščke lesa je držal med prsti, tako da so konci v enakih dolžinah moleli izza njih.

«Pravi, da tisti dobi kamelo, ki potegne najdaljši les», je razlagal Mansur.

«Ali naj velja — brezpogojno?» je vprašal še polkovnik.

Vsi so pritrdirili.

Derviši so se zbrali v polkrogu pred ujetniki. Zibajoči se vratio kamel so moleli iznad njihovih glav. Pred ujetniki je gorel ogenj, ki so si pri njem beduini skuhalo večerjo, in je z rdečim plapolajočim sijajem osvetljeval gručo. Emir je stal pred ognjem, njegove trde, bodeče oči so ostro merile ujetnike. Nekoliko v stran so sedele na kamelih ujetnice, pripravljene za odhod. Z nemo grozo so zrle na usodno žaloigro, ki bi naj v par trenutkih odločila o življenu ali smrti vsaj treh njihovih dragih tovarišev-sopotnikov.

Z zlobnim nasmehom na debelem licu je stopil molah bliže in molel predse sklenjeno pest s štirimi lesovi.

Belmont je bil prvi na vrsti.

Nehote je zastopal in njegova soproga je zaihtela. Potegnil je —.

Z njim je pomolil molah pest Fardetu. Njegov les je bil za dva centimetra daljši ko Belmontov.

Tretji je potegnil Cochrane. Njegov les je bil daljši nego Fardetov. Stephens je potegnil najkrajši košček. Cochrane je zmagal v tej strašni loteriji —.

«Rad prepustim vam svoje mesto, Belmont!» je dejal. «Nimam žene ne otrok in prijateljev tudi ne. Pojdite s soprogo, jaz pa ostanem —.

«Nikakor ne! Pogodba je pogodba! Kakor smo si domenili, tako naj ostane! Potegnili ste najdaljši les in z ženskami pojdet!»

«Emir pravi, da morate takoj v sedlo!» je povedal Mansur.

Beduin je vlekel polkovnika k prazni živali —.

«Naj potuje z zadnjo strašo!» je naročil emir pobočniku. «In ženske tudi vzemite vi seboj!»

«In tale pes, ta dragoman —?»

«Naj ostane pri moških ujetnikih.»

«In kaj bo z njimi?»

«Pobijte jih — vse!»

VIII.

Seveda ni nobeden izmed treh ujetnikov razume arabskega povelja in ne vedeli bi, kaj je naročil emir, da ni bilo Mansura.

Njegove najhujše slutnje so se uresničile, — derviši ga niso več potrebovali, malomarno naročilo emirjevo ga je nakratko obsodilo v smrt —. Podlež je dobil zasluženo plačilo za izdajstvo in za odpad od vere.

Z obupnim krikom se je nesrečnež vrgel na obraz, ko je čul emirjeve besede, kakor blazen se je oklepal roba njegove volnene halje.

Emir je potegnil za burnus, pa Mansur ni izpustil. In sunil ga je z nogo v glavo, zlobno, nepotrežljivo, kakor človek sune v stran nadležnega psa —. Dragomanov rdeči tarbuš je odletel po zraku in stokajoč in javkajoč se je zavalil Mansur po pesku —.

Završalo je po taboru. Emir Abd Er-rahman je zavezil kamelo in derviši so začeli odhajati. Širokopleče pobočnik in molah sta ostala in kakih 12 ljudi z njima. Ti bi naj opravili rabeljski posel nad ujetniki.

Najhujši trenutek je prišel — treba se je bilo ločiti, ločiti za življene —.

Vsi trije so se obrnili k mestu, kjer so čakale ženske na odhod. Roke so imeli še sicer zvezane, pa straže jih niso več držale za vrví.

«Pogum Eleonora!» je govoril Belmont ženi. «Škoda da je tako prišlo! Najbrž je rešitev čisto blizu — pa prišla bo prepozno —. Storili smo, kar smo mogli —.»

Prvi odkar so prišli dervišem v roke, je obup premagal in potrl močno dušo gospe Belmontove. Z rokami si je zadrila lice in krčevito ihtenje ji je stresalo telo.

«Ne jokaj, ljuba, draga moja —! V sreči in ljubezni sva preživelaja najina leta —. Pozdravi prijatelje

</

počenjati take gorostasne krivice. A zdi se mi, da Radić obrambe kmetskih koristi ne vzame resno. Njemu je vse skupaj le »špas.« Značilno je dejstvo, da so se radikali in demokrati na vse kriplje protivili našemu predlogu, da bi se upravljanje »remontno-komorskega fonda« odvzelo oficirjem in se dalo državni blagajni. Oficirji v Beogradu bodo iz teh milijonskih svot lahko kupovali konje, vozove, avtomobile in drugo robo, a ne parlament in nihče drugi ne bo imel pravice jih kontrolirati. Glede komore moram tudi povdarjati, da bodo po tem zakonu naši župani, oziroma občine postali brez plačnih hlapci militarizma.

Občina naj plačuje podpore. Za časa svetovne vojske se je iz fonda, ki se je nabral od vojaških takš in državnih dohodkov plačevalo podpore za družine vpolklicanih in padlih. Novi vojaški zakon ima gorostasno določilo, da mora odslej občina plačevati te podpore. To se pravi finančno zrušiti celo občinsko gospodarstvo v slučaju mobilizacije. Vso breme vali državna in vojaška kasta od sebe na ramena občin. To je nepregledna krivica. Če se bo ta določba vojaškega zakona izvajala, bo to udarec za občine, ki bo upropastil vse naše gospodarstvo. A srbski radikali in ž njimi vred demokrati so bili v vojnem odseku za vse dokaze in protipredloge naših dveh zastopnikov gluhi in topi.

To so nekatere točke iz novega vojaškega zakona. Od časa do časa bom še pojasnil vojaški zakon z druge strani. Te dni bomo poslanci Slovenske ljudske stranke v državnem zboru napeli vse sile, da opozorimo vladu na velike krivice in neznosna bremena, ki jih prima ta zakon.. A, ker glede vojaškega zakona držijo radikali in demokrati skupaj, bo naš odpor — zlomljen. Ko Radić v Zagrebu pridiguje proti militarizmu, pa nas vladna večina osrečuje z staroveškim vojaškim zakonom.

Za izvoz vina iz Slovenije.

Narodni poslanec g. Franjo Žebot je v seji narodne skupščine dne 25. junija v razpravi o izvanrednih vladnih kreditih med drugim govoril tudi o trgovini, obrti in industriji v Sloveniji. Naše kmetske vinogradnike in viničarje bo gotovo zanimalo, kako so se naši poslanci v Beogradu zavzeli za odpomoč našim vinorodnim krajem. Poslanec Žebot je izvajal:

Trgovske pogodbe s tujimi državami so važna stvar za naš gospodarski napredek. Ne bom se tukaj pečal z raznimi drugimi strokami, ampak se bom omejil samo na izvoz našega vina. Naša država ima okoli 200 tisoč ha vinogradov in pridelava okoli 4 milijone hl vina na leto. Tri četrtine vina se uporabi doma, ena četrtina približno je pa na vsak način pripravljena za izvoz. **Kako so samostojni lagali slovenskim vinogradnikom.**

Prejšnje leto smo čuli, ko je bila na vladu prejšnja demokratsko-radikalna-samostojna vlada, da se je sklenila s Čehoslovaško pogodbami radi količine izvoza našega vina v Čehoslovaško. In ko je bil naš prijatelj, gospod Pucelj, na vladu, se je razkricalo po slovenskih listih, na zborih itd., sedaj je jugoslovansko vinogradništvo rešeno, sedaj je prišel angel varuh, ki hoče rešiti jugoslovansko vino. V »Kmetijskem listu«, v »Slov. Narodu« in v »Jutru« se je z debelimi črkami tiskalo, kako je dobro za naše vinogradništvo, kako je dobro za našo državo in kaj imamo vse pričakovati od tega

— Zate je poskrbljeno, dovolj boš imela za življenje in še prihranila si boš —!«

»Oh John, jaz nočem živet brez tebe —!«

Žalost nad ženino žalostjo je strlo tudi njegovo premagovanje. Naslonil je glavo na njene roke in krepki neuklonljivi mož je zajokal —.

Stephens se je med tem približal gospodični Sadie. Otožno je gledala Amerikanka s svojega visokega sedeža dolni v njegovo upadlo, resnobno lice.

»Ne bojte se zase in za tetol!« ji je pravil. »Prepričan sem, da boste kmalu rešeni. Egiptovski kamelarji so nedvomno trdo za nami. Dohiteli vas bodo! Polkovnik Cochrane bo skrbel za vas! Upam da dobite dovolj piti še preden zapustite oazo. Rad bi dal teti svojo sukno, mrzlo bo po noči. Pa je ne morem sleči. Naj si prihrani kos kruha, da bo imela kaj za zajutrek!«

Mirno je govoril kot bi dajal naročila za izlet. Ne hote se ji je v njenem rahločutnem srcu vzbudilo občudovanje za tega hladnokrvnega, odločnega moža.

»Kako nesebični ste!« je vzklknila. »Nikoli še nisem videla takega človeka —! Tule stojite, — smrti gledate v obraz, — pa mislite le na to, kako bi drugim pomagali —.«

»Še nekaj bi vam rad povedal, Sadie, in to naj bodo moje zadnje besede. Saj mi ne boste zamerili? Laže, srečnejše bom umrl —. Že večkrat sem hotel o tem z vami govoriti, pa bal sem se, da se mi boste smejni, ker — ker niste vajeni resnih pogovorov —. Kajne? To je čisto razumljivo pri vas, ki ste vedno živelji le srečni in veseli, — meni pa je bilo težko —. Sedaj pa sem mrtvev človek in ni mi mnogo na tem, če se mi smeje —.«

»Oh, nikar tako ne govorite, gospod Stephens!« je zajokalo dekle.

»Vobče bi niti ne govoril o tem, — pa kakor sem dejal, srečnejše bom umrl —. Če pa bi vedel, da vam bodo moje besede kedaj grenile življenje, ali pa vam delale neprijeten spomin — bi rajši nič ne povedal —.«

»Kaj mi hočete povedati?«

»Le to, da vas ljubim. Ves čas kar vas poznam, sem vas ljubil. Odkar sem srečal vas, sem postal drugačen človek. — Moja ljubezen do vas je bila nezmisel,

»obilnega« izvoza našega vina. Toda pozneje se je izkazalo, da iz vsega tega ni bilo nič. Naši vinogradniki propadajo, propadajo viničarji, propada vinska trgovina sploh. In zakaj? Ker naša vlada pri pogajanjih z Čehoslovaško ni znala izrabiti one sile, katero je znala izrabiti Italija in Madžarska. Italija in Madžarska, sta dobre od Čehoslovaške velike ugodnosti. Naša vlada pa, ki se vedno hvali s pobratinstvom iz z velikimi prijateljskimi odnosi z Čehoslovaško, je po svojih ministrih sklenila tako pogodbo, da bi moral i plačati 5 čeških kron na vsak liter izvoženega vina brutto. To znači 50 naših kron ali 12 in pol dinarja na liter izvoženega vina. Kako velike so torej ugodnosti, katere so lansko leto naklonili naši prijatelji kot Pucelj, Žerjav in Kukovec naši državi in našemu vinogradništvu!

Poldrug milijon ljudi živi od vinogradništva.

V naši državi živi približno poldrug milijon ljudi samo od vinogradništva. V Sloveniji pa okoli 250.000 ljudi. Samo na Slov. Štajerskem se pridela letno 400 tisoč hl vina. Od tega se porabi do 150.000 hl doma, 50 tisoč hl se ga izvozi in 200.000 hl v vrednosti do 80 milijonov dinarjev pa leži v naših kleteh. Naši ljudje tegata vina ne morejo prodati, si ne morejo nabaviti najnajnejših življenskih potrebščin, ne morejo plačati že dosedanjih davkov, še manj bodo pa mogli plačati one davke, ki jim jih hočete tako povisati. Povdarjam, da je za našo državo edino avstrijski trg merodajen za izvoz vina. Čehoslovaška za nas ne pride v poštev, četudi sklene že njo še tako ugodno trgovsko pogodbo, ker Čehi ne marajo rezkih vin, ampak imajo veliko rajši francoska in madžarska vina.

Naš vinski trg je edino Nemška Avstrija.

Zato bi bila najboljša prilika, ako bi naša vlada tekočega leta, ko se bo v jeseni, kakor beremo v časopisu, sklepala trgovska pogodba z Nemško Avstrijo sklenila ugodno pogodbo glede izvoza vina. Nemška Avstrija se naj prisili, da bo pristala na to, da zniža vsaj za 50 odstot. uvozno carino z Jugoslavije.

Vinarski in sadjarski odsek slovenske Kmetijske družbe v Ljubljani, ki ima svoj sedež v Mariboru, je dne 10. junija t. l. poslal na narodno skupščino in na posamezna ministrstva obširno spomenico, v kateri navaja, da je nujno potrebno, da se na vsak način vpliva na Nemško Avstrijo, ko se bo sklepala že njo trgovska pogodba, da ona odneha od svoje visoke carine. Dovolite mi, da vam na kratko navedem zahteve tega odseka. **Nujne in opravičene zahteve vinogradnikov v Sloveniji.**

Doseči se morajo a) sklepiti ugodnih trgovinskih pogodb z vinouvačjimi državami, pri čemer se mora poskusiti doseči čimvečje znižanje uvoznih carin na vino, ki so danes povsod tako visoke, da onemogočujejo vsak uvoz naših vin. Za izvoz našega vina pridejo danes v poštev: Avstrija in Čehoslovaška, nadalje tudi Švicarska, Poljska itd. V svrhu zaščite oziroma zastopstva interesov vinarstva bi se moral pritegniti trgovskim pogajanjem vinarske veščake kot eksperte našim delegatom. Avstrijska uvozna carina na vino znaša danes 60 zlatih kron za hl. Uvoz boljših nad 10 odstot. alkohola vsebujočih vin v Avstrijo bi bil omogočen, če bi se avstrijska uvozna carina znižala na polovico, na vadih namiznih vin pod 10 odstot. alkohola pa še le, če bi se ista znižala na 10 zlatih kron za hl. Čehoslovaška uvozna carina znaša 5 čeških kron to je 12.50 D na liter. Tukaj bi bil uvoz najboljših vin mogoč, če bi se uvozna carina znižala za polovico, lažjih na šestinoko

neumnost, dobro sem to vedel. Zato vam tudi ničesar nisem hotel povedati. Tudi sem se bal, da bi se osmešil. — Sedaj pa mi je že vseeno, črez par ur bom mrtev —. In mnogo mi je na tem, da zveste, kako sem vas ljubil. — Vedite torej, da vas ljubim —. In pretečena dva dni, ko sem smel biti vedno blizu vas in sem vam smel lajšati trpljenje, ste bili — bi bila najsrečnejša v mojem življenju, da nisem bil prisiljen gledati, koliko ste trpeli —.

Bleda in molčeca je zrla Sadie na izmučeno lice in v otočne oči, ki so gledale gori k njej. Ni vedela — mlađado, neizkušeno, nedolžno dekle je bila — kaj bi naj odgovorila na to slovesno izpoved, na ta izbruh ljubezni, ki je butnil na dan v očigled same smrti. Njenu otroškemu srcu je bilo vse to nerazumljivo — pa vendar je razumela, da je bilo neizrekljivo sladko, da je bilo nedopovedljivo lepo, kar je čula —.

»Nič več ne bom rekel. Vidim, da vas dolgočasim. Pa toliko sem vam hotel povedati in sedaj je vse dobro —. Hvala vam, da ste me tako potrežljivo in prijazno poslušali. Z Bogom, dobra, draga, mala Sadie! — Ne morem vam podati roke. Ali bi mi hoteli vi podati svojo —?«

Sklonila se je iz visokega sedla in mu jo je podala. Poljubil jo je.

In obrnil se je in šel na svoje mesto k tovarišem ter se postavil med Belmonta in Fardeta.

V vsem svojem življenju, polnem bojev in samozataje pa tudi uspehov, ni čutil kedaj toliko mirnega zadovoljstva, tolike sreče ko ta trenutek, — četudi je smrt stegovala svojo koščeno pest proti njemu. Prepelal bi bil od radosti, ko je gledal svojim rabeljnom v obraz.

Sicer pa ni mnogo misil nanjo in tudi ne na smrt. Važnejše misli so mu polnile glavo —. Misil je na svojo ljubezen, misil je na njo, kateri je pravkar izpovedal največjo skrivnost svojega življenja. Veselilo ga je, da je to storil. Odslej ne bo več mislila nanj kot samo na slučajnega znanca, — vedela bo, da jo je ljubil, ljubil do zadnjega vzdržljjava —.

današnje visočine. Izvoz vina bi se nadalje znatno pospeljš.

b) z odpravo vseh otežkočenj pri nakupu in prevozu vina, namenjenega za izvoz, ter pošiljatve inozemske prazne posode za polnjenje;

c) z olajšavo dobave potnih listov in vizuma za daljšo dobo in za polujbno pogosto potovanje sem in tja za vinske kupce;

d) z naprostodajo uvoza prazne inozemske posode za polnjene in izvoza tuzemske izposojene polne posode samo proti primerni deklaraciji;

e) z znižanjem železniških tarifov za pošiljanje vina, namenjenega za izvoz;

f) z oproštitvijo za izvoz namenjenega vina vseh pristojbin;

g) z dovolitvijo premij izvoznikom vina, kakor jih je svojčas plačevala Italija svojim izvozničarjem, da prepreči vinsko krizo;

h) s čim hitrejšo odpravo za izvoz namenjenega vina ter v to svrhu poslane prazne posode od strani naših železnic in končno

i) s točno odpravo vinskih transportov, namenjenih za izvoz ter transportov za polnjenje poslane prazne inozemske posode od strani naših carinarnic.

Nadalje je potrebno:

1. Da se uvede najstrožja kontrola vina, ki se prodaja na debelo, glede pristnosti in

2. da se uvede najstrožja kontrola vina, ki se toči in prodaja na drobno v gostilniških in drugih obratih glede pristnosti in glede cen.

Kletarski nadzorniki, kakor so zamišljeni po vinškem zakonu, imajo tukaj vršiti velevažno nalog: ščititi imajo koristi vinogradnikov in obenem konsumentov. Njihovo delovanje, ki se je zadnji čas vsled ponajmanj kreditov zanemarjalo in znatno omejilo, se mora vnovič v polnem obsegu vzpostaviti, razširiti in poglobiti. V interesu vinarstva in konsumentov je tudi, da se veljavnost vinskega zakona razširi na celo državo.

Pri tej priložnosti moram omeniti, da se kljub temu da imamo nadprodajko vina in ga ne moremo prodati, vrši na veliko ponarejanje vina v naši državi. — Imamo sicer pri nas v Sloveniji zakon, ki prepoveduje ponarejanje vina, a se ta zakon ne izvršuje, ker naša vlada za to nima nobenega smisla, in pa za to, ker so ti ponarejevalci vina po večini samo velebankirji in velekapitalisti.

3. Če bi se trošarinske pristojbine znižale ali vsaj zenačile tako, da bi smejo občine naložiti k večjemu 50 odstot. na državno trošarino.

Nadalje bi se morala pospeševati poraba vina, ki je manj sposobna ali nesposobna za konsum, v destilacijske svrhe. Dovoliti bi se moralno tedaj

4. davka prosta destilacija vina in znižati državna trošarina na vinsko žganje. Pri nas se uvaža razne špirituze, ki bi se naj raje doma izdelovale. Uvoz alkoholnih pijač, alkohola sploh, bi se moral prepovedati. Ravno tako bi se moral prepovedati izdelovanja žganja iz umetnega alkohola. S tem bi se samo pripomoglo k boljšemu izkoriscenju raznih vinskih in sadnih odpadkov, temveč obenem onemogočilo daljno zastupljanje ljudstva z raznimi umetnimi alkoholi. Nadalje bi se moralno pospeševati

5. izdelovanje oceta (jesiha) iz slabšega vina in sadja ter sadjevca in bi se lahko iz tega pridelalo toliko naravnega oceta, da je absolutno nepotrebno posluževati se raznih umetnih ocenih v užitne svrhe, ki so

Polkovnik Cochrane je izbližine opazoval ves dogodek. Otožno se je popraševal, ali res vse to pomenja že konec, ločitev, smrt —.

Nekaj se mu je čudno zdelo. Razumel je, da so bili Arabci, tisti, ki so stali pri moških ujetnikih, določeni za rabeljne, drugi pa, ki so sedeli na kamelih, bi naj spremljali njega in ženske. Ni pa razumel, zakaj derviši nesrečnim trem tovarišem takoj ne porežejo vratov, ali jih ustreljajo ali kakorkoli spravijo iz sveta. Na kaj neki čakajo, se je čudil —. Morebiti čakajo, si je pravil, da pridejo Angleži čisto blizu. Tembolj jih bo jeziklo, če bodo našli še topla trupla —. Pri jutrovčih je bila taka peklenksa zloba čisto mogoča, to je vedel iz lastne izkušnje.

Spomnil se je tudi na Tippy Tillyja.

Kje tiči s svojimi tovariši? Če so med »rabeljni«, in če se Belmontu posreči, da si osvobodi roke in prime za samokres, bi se še utegnili rešiti —.

Obrnil se je in skušal prodreti temo, ki je legala na grudo pod drevjem —.

naravnost strup za želodec. V interesu vinarstva in sadjarstva, posebno pa v interesu narodnega zdravja leži tedaj, da se prodaja koncentriranih ocetnih esenc v užitne svrhe prepove.

Nadalje moram omeniti, da vinsko krizo poostrujejo tudi brezobzirne izterjatve davkov od strani davčnih oblasti. Zahtevati se mora

6. da se vinogradnikom za časa vinske krize dovoli odložiti plačilo direktnih davkov, dokler svojega vina ne prodajo, oziroma vsaj do konca dotičnega računskega leta.

Centralistična vlada in predsedstvo ima gluha ušesa.

To spomenico je poslal ta odsek visoki zborunci že pred enim mesecem, toda do danes še ni slišati, da bi se ta spomenica vsaj prečitala s tega mesta, še veliko manj pa, da bi se s strani vlade stavil kak primeren predlog v korist našim vinogradnikom.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ministrom se mudi na počitnice, hočejo pa poprejše vojaški in uradniški zakon spraviti pod streho. Druga vsaj v glavnem, ker misljijo ministri, da ravno najslabše plačani državni uslužbenici lahko čakajo na plačo. Vse slabe in nazadnjaške nakane čvrsto podpirajo demokrati, če pa radikali slučajno pridejo na misel kakega zboljšanja v upravi, so pa demokrati zopet največji nasprotniki.

Med radikalci in tudi med ministri so še vedno tri skupine. Ena bi na vsak način hotela imeti demokrate v vladi, da bi z njimi vodila nasilno politiko proti Slovencem in Hrvatom, druga sporazuma sicer ne odklanja, a misli, da je mogoč tudi, če vse pri starem ostane, in tretja, ki se zaveda, da se mora marsikaj spremeni. Po trdovratnosti prve in po neodločnosti druge skupine se še do danes niti ena v Zagrebu dana obljuba izpolnila. Najbolj zagrizeni so radikali iz Bosne. Ti so prišli sedaj celo s predlogom, naj bi se prihodnje volitve vršile samo po srbskih pokrajinalah, to je v delu države, ki si ga v Beogradu že od nekdaj predstavljajo za Veliko Srbijo. Izvodenja večina naj bi potem proglašila državo za velesrbsko, ostali hrvatski in slovenski deli bi pa šele potem smeli voliti, ko bi se enkrat dovolj posrbili.

S takimi in podobnimi naklepi se je začelo baviti tudi doslej še precej resno beograjsko časopisje, ki pa obenem tudi nesramno blati in obrekuje voditelje Slovencev in Hrvatov. Najtežje kalibre so naperili zadnji čas proti dr. Korošcu. Beograjska «Politika» mu očita, da je odobraval avstrijsko nasilje nad zasedeneo Srbijo in da sili sedaj zopet v sovražni tabor. Ostudo in brezvestno obrekovanje je delo srbske gospode, ki s svojim narodom še nikdar ni delila nesreče in težkih časov, je temveč celo med vojno razkošno živelja po francoskih letoviščih ter ves čas svojega poliitčnega dela grabila milijone.

Nesposobnost in zaslepjenost vlade glede notranjih razmer se pa kaže tudi na zunaj. Beograd je dal Mussoliniju najvišji orden, proslavljal ga je na vse pretege, z italijanskim prijateljstvom je strašil Slovence in Hrvate, ni se pa niti enkrat poslužil pravice, ki mu jih dajejo mirovni dogovori. Sedaj hočejo Italijani prevreči vse pogodbe in dogovore ter zasesti Reko in naša vlada bo po svoji stari navadi najbrž zopet popustljiva, ker gre vse sami na škodo Slovencev in Hrvatov.

ALBANIJA.

Z albansko vlado v Tirani smo bili nekaj časa že v dobrih odnošajih, kar je imelo dobre posledice za obe strani. Vsled znane malomarnosti naše zunanje politike je pa dobila zadnji čas v Albaniji velik vpliv Italija, ki hoče dati Albaniji kantonalni upravni sistem, ki bi razdelil Albanijo v tri upravne dele, v severni (katoliški), tiranski in južni, pod grško sfero stoječi del. Mriditi so bili prej za nas, danes pa so za nas izgubljeni. Vpliv Italije pri njih je velik. Središče albanske politike se po italijanskem vplivu preseli iz Tirane v Škader. Italija nam ponuja Solun, zastavlja pa pot do Albanije. Albanci hočejo zavojevati zapadni del Macedonije in poznalci tamošnjih razmer pravijo, da imajo pri tem znatne uspehe.

BOLGARIJA.

Bolgarska vlada zanika vse vesti, ki govorijo o kmetskih uporih v južnem delu, pač pa na veliko poroča o razkriti zaroti komunistov. Začela je silno preganjati delavske organizacije in za oporo pri tem delu klice na naj Wranglovce, ki so bili izgnani za časa kmetske vlade.

V PORUHRJU

so razni izgredi in napadi na dnevnom redu. Francozi pri zasedanju in zaplenjanju uničujejo velikansko vrednosti, ne spoštujejo človeškega življenja in svobode. Nemci pa dajejo duška svojemu ogorčenju z napadi na železnice in francoske postojanke. Sv. oče je pozval nemško vlado, naj se izjaviti proti takim dogodkom, belgijsko in francosko pa, da naj ne dela korakov, ki bi razburjenje prebivalstva še povečali.

RUSIJA.

Začetkom letosnjega leta so dohodki države potekali večinoma iz naturalnega davka (v žitu) in izdanja bankovcev. Dosedaj je prva postavka prinesla 70 milijonov zlatih rubljev, druga pa 20 milijonov, tako da ta postavka tvori sedaj samo 16% celega proračuna. Edaj so pa mesto naturalnega davka zopet uvedeni davki v denarju, ki doprinašajo državi dvakrat toliko. Sa-

nacijski načrt ruske vlade za leto 1923-23 se glasi: 1. nobenih novih davkov, 2. izenačenje davkov potom uvedbe enotnega dohodninskega in premoženskega davka v mestih in zemljiškem na deželi in 3. čimvečje štedenje. Kljub temu se bodo uradniške in delavske plače lahko znatno zvišale.

Naše prireditve.

Dekliški tabor za dekanijo Hoče in sosednjih župnij se vrši v nedeljo, dne 15. jul., na Ptujski gori po sledenčem sporedu: 1. okoli 8. ure zbirališče pri kapeli v Župečji vasi, odkoder gre skupna procesija na Goro. 2. ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Po sv. maši zborovanje zunaj cerkve. Govori govornik iz Maribora in zastopnica posameznih društav. 3. Po zborovanju večernice. Pridigo ima g. Franc Polak. Dekleta hočke dekanije in sosednjih dekanij, udeležite se tabora v obilnem številu. Udeleženke dekliškega tabora imajo polovino vožnjo. Radi polovičnih kart se naj zglašijo pri gospodu kaplanu v Hočah Polaku.

Zakaj gre dne 22. julija vse v Šoštanju? Zato ker kaj tako veličastnega, kakor se obeta ta dan, naša Šaleška dolina še ni videla. Vse priprave so že v polnem teknu, prijave prihajajo od vseh strani v tolikem številu, da je pirpravljalni odbor že v rsni skrbi, kako najti dovolj velik prostor. Ena najlepših točk bo gotovo slovesna služba božja pod milim nebom ob spremljanju močne godbe na glavnem trgu mesta Šoštanju, enako kakor velik telovadni nastop popoldne, ki obsegata 10 izbranih točk. Zlasti bodo gotovo ugajale krasne vaje mladenk s cvetnimi loki, ki tokrat nastopijo prvič v novih slikovitih krojih, enako višji naraščaj s težkimi vajami. Člani pa bodo vadili poleg lepih prostih vaj še krasne skupine iz 40 telovadcev in vaje v zvezdi. Nekaj posebno lepega bo tudi nastop pevskih zborov. Prijavljenih je že več evskih zborov, med njimi eden naraščajski, ki šteje 50 pevcev. Zato pa dne 22. julija vsi na orlovske dan v Šoštanju! Bog živi!

Delavski shod v Velenju. V nedeljo 15. julija se vrši velik shod naše stranke za delavce ob 8. uri dopoldne pri gospodu Golju (namesto pri g. Valenčaku) kot je bilo že zadnjič objavljeno. Na shodu govori narodni poslanec g. Jože Gostinčar iz Ljubljane in govorniki iz drugih krajev. Ta dan je važen za vse delavce vseh strok, naj za celo Šaleško dolino nobeden ne izostane, posumno ruderji ne! Popoldne istega dne ob 3. uri pa se vrši velika ljudska veselica združena s shodom, ki bo za kmeta in delavca važno politično zborovanje. Vabljeni ste od blizu in daleč! Na obeh shodih poročajo isti govorniki kot dopoldne.

Grozna nesreča na Dravi.

Kdo se je ponesrečil?

1. Po celi naši škofiji dobro znani ter nad vse prijavljeni g. župnik iz Brezna ob Dravi Miroslav Volčič. Blagopokojni je bil duhovni svetovalec, kaplan na več velikih župnijah, kjer je zapustil najboljše spomine, in od leta 1909 naprej župnik na Breznu. Kot neustrašen Slovenec je bil pred vojno član po celi Dravski dolini in je bil baš radi navdušenega slovanstva med vojno, dalje časa zaprt v Gradeu. Po preobratu si je pridobil nezabne zasluge za mirno priklopitev krajev ob Dravi Jugoslaviji. Fantom in častnikom, ki so ga poznali iz naših pohodov na Koroško, je vsem v najboljšem spominu največjega gostoljubja ter prijaznosti. Po naravi je bil bolj šibkega zdravja, a po duhu in srcu velik, krotek ter mil, da ga je vzljubil vsakdo, ki je z njim občeval. Svojim udanim ovčicam pa je bil v vsakem oziru vse in brezniška fara se že danes bridko zaveda, da je zgubila z Volčičem očeta za dušo in telo. Nezabni nam blagopokojni je bil rojen 18. 7. 1874 v Mariboru in posvečen istotam 25. 7. 1897. Zapustil nas je po nesreči v za dušnega pastirja najboljših in najdelavnejših letih.

2. žrtve Drave pa je g. župnik Janko Baznik od Sv. Trojice v Halozah. Rajni g. Janko se je rodil 14. 10. 1885 pri Sv. Krizu pri Kostanjevici na Kranjskem in bil v Mariboru posvečen 25. 7. 1909. Kaplanoval je na več težavnih župnijah, bil je med vojno vojni kurat, in še le pred dobrim letom je dobil župnijo Sv. Trojico. Bil je izvanredno močne telesne postave, veseli narave, pevec-tenorist in vsestransko dobrega srca ter navdušeno iskan pridigar. Valovi Drave so nam ga ugrabili začetkom močke dobe.

3. smrtni ponesrečenec pa je primicijant g. Rudolf Ribič, rodom iz Trsta, pa je študiral kot begunec bogoslovje v Mariboru in bi bil 5. avgusta t. l. pel novo sv. mašo pri svojih sorodnikih pri Sv. Jerneju pri Ločah, a neizprosna roka usode je hotela drugače. Ribič se je rodil v Trstu 22. 1. 1900.

4. Kot četrtega so pogolnili dravski valovi bogoslovca III. letnika g. Jožeta Derženčnika iz Ribnice na Poh, ki se je rodil istotam 7. 4. 1902.

Kako se je zgodila grozna nesreča.

Minulo nedeljo se je mudil g. trojiški župnik Baznik kot pridigar na Kupčičevi primiciji v Rušah. Od tamkaj se je odpeljal v pondeljek popoldne v spremstvu primicijanta Ribiča in bogoslovca Derženčnika v Brezno na obisk k svojemu blagemu prijatelju Volčiču. Trojica pa ni našla brezniškega župnika več doma, ampak se je bil ta ravnokar prepeljal preko Drave in hotel na

godovanje hišne gospodinje Amalije k Hirschmanovim, oziroma Kacovim (na pol pota med Breznim in Vuhredom na desnem bregu Drave, Brezno leži na levem). Ker je hotel g. Baznik na vsak način govoriti z Volčičem, je odbrzela farovška dekla po cesti proti Marenbergu in klicala preko Drave g. župnika, naj počaka, ali pa se vrne. Gospod je rauzmel kljice in sporočil, naj pridejo gospodje za njim, on jih bo počakal na drugi strani. In res, gostje so se prepeljali preko Drave z brodom (ki je bil za nje pri povratku usodepoln) in skupno z Volčičem so jo mahali k Hirschmanovim na godovno proslavo. Na povratku so dospeli krog polnoči zopet k zgoraj omenjenem brodu, ki je med brezniškim mostom in faro cerkvijo ter služi samo za prevažanje oseb. Niso šli na most, ker sicer bi se bili zamudili več nego tri četrt ure, a potom brod bi bili v par minutah v brezniškem župnišču in bi bili tamkaj prenočili. Budili so brodila, ki je odpel čoln in uravnal krmilo. Komaj pa je bil čoln kake 4 m od kraja in v najhujšem toku Drave, se je odtrgala železna vrva, za katero je bil čoln pripet na glavno brodovo vrvo in brod je prost priveze zdrčal navzdol po dravskih valovih, ki so baš tamkaj radi močnega vodnega padca in skalovja silno nevarni. Povrh pa se je še cela žaločna doigrala ob pol eni uri v noči, ko je bilo temno kot v rogu. Uboge žrtve so takoj spoznale, da so v smrtni nevarnosti, napeli so vse moči, da potisnejo čoln h kraju, a valovi so jih odbijali in jim metali neprestano vodo v čoln.

Čuvaj od železniške čuvajnice, ki je med mostom in brodom, je slišal v spanju krike: «Uravnaj prav krmilo, izmečite vodo iz čolna, na pomoč itd.!» Na te klice je urno vstal in odhitel k Dravi z dolgim drogom, ki je imel ob koncu železni kavelj. Ko je bil pri Dravi, je drčal usodepolni čoln ravno mimo njega in ni veliko manj kalo, da ga ni dosegel z drogom in ga ustavil. A, ker so valovi brod hitro nesli in je bilo temno, je čuvaj pri rešilnem poiškusu prišel do potoka, ki se izliva iz hribov v Dravo in ni mogel kar hitro preko, ampak ga je moral obiti na plitvejšem mestu. Ko je pribrel z drogom zopet do Drave, mu je že bil brod iz vidika in slišati je bilo še samo obupne klice žrtve v temno — nemo — noč.

Še en močen tresk ob takozvano Rižnikovo-peč, ki moli iznad Drave skoro na sredini pod mostom, en skupen krik, čoln se je razbil na drobne kose in valovi Drave so za vedno kopopali gg. Volčiča, Baznika, Ribiča in Derženčnika. Rešil se je slučajno samo brodar na par deskah in izplaval na suho pri posestniku Času. Od razbitega čolna so našli doslej samo obojestranski naslonjač in nič drugega. Od utopljencev pa ni doslej nobenega sledu. Pravijo, da jih ni odneslo preko Fale, ampak da bo spustila Drava na površje trupla šele tekom 8—10 dni.

Ta ravnokar opisana velika in grozna nesreča se je doigrala v noči od 9. na 10. t. m. in bo vsem prebivalcem Dravske doline stala v trajno žalostnem spominu. Ljudje v Dravski dolini so radi groznegra slučaja, kakor ga ne beleži zgodovina, silno potri in preplašeni in osobito še radi tega, ker je bil rajni Volčič duša cele Dravske doline, kjer ga je vse, staro kot mlado, dobro poznalo, ljubilo ter upoštevalo.

Uboge žrtve, ki so našle skupno nenadno smrt, so že prejele svoje večno plačilo, naša dolžnost je, da jim ohramimo trajno hvalenji spomin v molitvi in priporočni za njih večni mir ter pokoj pri neskončno usmiljenem Sodniku!

Tedenske novice.

Duhovniška vest in važno za katehet. Obletnico mašništva obhaja letnik 1889 dne 16. julija t. l. pri Svetemu Roku nad Šmarjem pri Jelšah. Katedrom na eksponentnih šolah se bodo zopet nakazale nagrade za čas od 1. avgusta 1922 do 30. junija 1923. Višji šolski svet je že prejel iz Beograda tozadne kredite. Da pa primejo kateheti te nagrade, morajo izpolniti posebne prijave na višji šolski svet. Vzorci za te prijave so najti v škofijskem uradnem listu I. 1923, št. II, str. 15.

Vinotoči (Gostilne pod vejo) so na posredovanje narodnega poslanca Fr. Žebota dovoljeni vsem malim in kmetskim vinogradnikom, ki tudi ne ostanejo tam, kjer je imel vinograd. Vse one, katerim je bila prošnja oddita, opozarjam, da naj napravijo novo prošnjo, ki se ji mora uslušala, ter izdalo dovoljenje. Ako jim politične oblasti ne gredo na roke, naj se blagovolijo obrniti na poslane.

Mariborske novice. Mariborčani so zelo veseli lepega vremena in naše zeleno Pohorje bo sedaj ob nedeljah ter praznikih polno izletnikov iz Maribora. Vsled dolgotrajnega deževja močno narasla Drava je že precej upadla in skoro vsaki dan se pripelje iz Dravske doline v Maribor po pet velikih splavov, ki po kratkem odmoru odplovejo proti jugu. — Zadnji smo poročali o vlotu v Spodnještajersko ljudsko posojilnico. Policija je zdaj izsledila pravega uzmivoča v osebi železničarskega ključavnika Kristofiča, ki je dejanje priznal in policiji tudi pokazal prostor v bětnavskem gozdů, kjer je bil zakopal in skril iz blagajne pokradeno zlatnino. Radi vlotu posojilnica ne bo trpela nobene škode. — V Mariboru se je osnovala posebna nova akcijska družba, ki bo zgradila v Koroškem prädmestju novo zvonolivarno. Družba bo začela na jesen z vlivanjem zvonov. Načelnik družbe je po Slovenskem Štajerskem dobro znani pozlatar Alojzij Zoratti. — Mariborska Orjuna pa je zadnji teden precej mirovala, ker je pač glavni orjunske razgračač, takozvanji «zeleni zmaj», železniški revident Skerjanc še vedno pod ključem. Strogi zapori prav po-

mirjevalno uplivajo na razbojniško in pretepaško kri mariborskih orjuncev.

Mesečni sestanek. Ker so postali prostori g. Sarneca premajhni, bodo v prihodnje sestanki Lajtersberškega izobraževalnega društva pri g. Dreisigerju ob veliki cesti. Prihodnji sestanek je v nedelji, dne 15. t. m. ob štihih popoldne. Pridite vsi člani in priatelji društva!

Gasilska slavnost v Hočah. Dne 1. t. m. je obhajalo prostovoljno gasilsko društvo v Hočah pri Mariboru 35-letnico svojega delovanja na gasilskem polju. Na predvečer je društvo priredilo bakljado po vasi na čast slavljenecem Jakobu Kolar in Henriku Breznik. Drugi dan se je slavnost pričela s sv. mašo, katere so se udeležili gasilci hočkega in razvanjskega gasilnega društva z domačo godbo. Po sv. maši so se razdelile zaslužnim člonom diplome. Ob dveh popoldne je imelo društvo gasilsko vajo, po vaji pa se je vršila javna veselica.

Smrt žene invalida v Selnicu ob Dravi. Dne 8. julija je bil pogreb žene 100 odstotnega invalida, gospe Marije Kunej. Bila je želo priljubljena; to je pokazala velika udeležba pri pogrebu, na katerem je ob gomili blage pokojnice govoril gospod Kaučič iz Maribora lep nagovor. Blagi pokojnici želimo večni mir, preostali rodbini pa naše iskreno sožalje.

Tretjeredniški tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Velečasten shod se je vršil zadnjo nedeljo pri Sv. Trojici, shod, kakršnega ta redovna hiša še ni videla do sedaj. Pridne domače roke so okusno okinčale prostorno hišo božjo, ta biser Slovenskih goric, da je bila pripravljena, kakor zala nevesta za sprejem odličnega ženina; neštevilni mlajši in mlajšiči, prepleteni z svežimi venci, so spremenili prostor pred cerkvijo v prijazen raj. Namen slovesnega shoda je tolmachil domačinom in tujcem napis na prekrasnom slavoloku pred samostanom: «Pozdravljenia sveta, izvoljena četa, sinovi in hčere Frančiška očeta». Bil je to prvi tretjeredniški shod za Slovenske gorce in Prekmurje. In prišli so udani sinovi in hčere sv. Frančiška od vseh strani, nekateri v procesijah s svojimi dušnimi pastirji, drugi zopet posamezno; zbrali so se zastopniki iz 20 župnij, tako, da je bil ta shod pravi tretjeredniški tabor in sicer prvi v Slovenskih goricah. Cerkveni govor dopoldne je imel gospod župnik Gomilšek od Sv. Benedikta, ki je kazal pobožnim in pazljivim poslušalcem v ognjevitih besedah na podlagi redovnega vodila, kolikega pomena je tretji red za lepo versko življenje. Po slovenski sv. maši se je vršilo zunaj cerkve, kjer je bil pripravljen velik, okinčan govorniški oder, zborovanje tretjerednikov; vrstili so se govor in pesmi, tako, da je zanimanje poslušcev ostalo vedno enako živahnino v vstrejno. Govorili so: mladenka Ana Tomažič: pesem v proslavo svetega Frančiška, župnik Gomilšek, mesto zadržanega poslanca Žebota: III. red in družina, mladenka Antonija Jagrič od Sv. Trojice: III. red in dekleta, mladenič Anton Ferš od Sv. Bolfenka: III. red in fantje, mladenki Amalija Klobasa in Ivanka Močnik: dvogovor o medsebojni ljubezni in dobrodelnosti v III. redu, mladenka Alojzija Rek od Svetega Andraža: III. red ne tolaži samo z večnostjo, ampak blagodejno upliva že tukaj; invalid Franc Kavčič od Negove: III. red me je ohranil in tolažil v vojski; gospa ravnateljica Antonija Štupca iz Maribora: pomen in potreba treznosti za blagor družine in države. Z občudovanja vstrejnosti so sledili poslušalci vkljub veliki vročini pazljivo lepim in prepričevalnim besedam vseh spremnih govornikov in govornic in navdušeni «Bog živil» na koncu zborovanja, ki je trajalo do 1. ure, je bil mogočen izraz njihove velikopotezne hvaležnosti za lepe nauke, ki so jih slišali na shodu. Ob 2. uri je še imel č. p. Mihael v cerkvi velikopotezen sklepni govor, v katerem je prav s apostolsko navdušenostjo jasno in razumljivo orisal, kako naj ravno III. red dejanski pomaga, ozdraviti skeleče rane, na katerih boleha naša človeška družba. Slovesne litanijske Matere božje so kronale izredno lepo slovesnost. Dal Bog, da prelepse besede, ki so jih položili govorniki in govornice v srca poslušalcev, ne ostanejo besede, ampak, da jim sledijo tudi dejanja; zlasti naj pripomore shod no tranjemu preporodu našega ljudstva, da se dvigne iz grde in sramotne luže pisanje k lepemu treznemu življenju. Naj se uresniči, kar je v svojem prekrasnom govoru zaklicala gospa ravnateljica Štupca zbranim možem: Če že naš narod ne postane narod samih abstinentov, naj se vsaj vsak posameznik drži pravila: Eno kupico odsljej in ne več, ker je zadost — in prvi tretjeredniški tabor pri Sv. Trojici, ki je prvi vidni sad sestankov duhovnikov-tretjerednikov v tej skupščini, bo imel mogočne uspehe.

Zalostne razmere so ga tirale v smrt. Iz Jarenine se poroča: Dne 2. t. m. se je ustrelil posestnik Jak. Kranjc. Zadel se je v prsa ter bil pri priči mrtev. Rajnega, ki je bil daleč okrog znan kot pošten in miren mož, so gnali v nesrečno smrt vedni družinski prepriki, ki jih je imel s svojima lastima. Očitala sta mu namreč, da ni prinesel ničesar k hiši, ko se je priženil. Pri vsaki priliki sta se prepriala z njim, kar je rahločutnega Kranjca jako potrlo. Ko pa se je tem prepirom pridružil še razdor z ženo, ki je skupno s starši delala proti možu, je popolnoma obupal ter v zmedenosti segel po orožju. Vsi sosedje globoko obžalujemo izgubo, ki nas je z njegovo nesrečno smrto zadela, ker je bil obče pri vseh jako prijubljen.

Sprejem in blagosavljanje novih zvonov pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Kaj takega ali enakega še šentjakobska župnija ni doživel. To je bila in je splošna sodba vseh, ki so bili vdeležini prekrasnega sprejema naših novih zvonov v soboto dne 30. junija. Cela vrsta prekrasno ovnečanih slavolokov, drug lepši od drugega, vse cesta do začetka fare do cerkve v obilnem kinču, neprestano pokanja topičev od vseh prelepih naših vrhov, nešteta množica ljudstva z godbo in duhovniki je ganila vsakega do solz. Okinčani s prelepimi spominskimi tra-

kovi in šopki smo napeto čakali na mejnem vrhu prihoda novih zvonov. Vrsta okusno opremljenih jezdecev nam je naznanila prihod vozov z zvonovi; vse v najlepših cvetkah od ponosno vpreženih konjev, voznikov do zadnjega kola; vozovom z zvonovi so sledili številni vozovi polnih veselih obrazov mož in žen in belo oblečenih dekle. Zvonove so pozdravili štirikrat z izbranimi besedami. Iz vseh pozdravov se je slišala želja, naj bi nam novi zvonovi izbrisali iz spomina vojno in prinesli novo življenje v župnijo, naj bi zopet zasijali lepi časi, ki smo jih imeli, ko so se še stari zvonovi glasili v stolpu. Dolga procesija jahačev, otrok in odraslih, godbe in vozov je bilo nekaj veličastnega, kar se ne da popisati. Niti en del množice ni mogel bližu, ko je preč. g. dekan jareninski zvonove v nedeljo blagoslovil, niti en del ne v cerkev, ko je prideljal g. dr. Medved. Prekrasna pridiga gospoda dr. Medveda pa ne bo izginila nikomur iz spomina, kdor jo je slišal. Po sv. opravilu okoli 12. ure so potegnili med petjem cerkvenega zvora in med godbo zvonove v eni uri v stolp in zvečer ob šestih smo že poslušali njihove glasove, ki so veliko lepsi in ubranješi kakor glasovi starih zvonov. Sedaj pa gremo na delo za veliki zvon, da si naredimo enako, če ne lepšo slovesnost.

Nemški zdravnik v Slov. Bistrici dr. I. Marcus našteta v malih oznanih «Slov. Gospodarja» dne 5. t. m., kaj vse zna. Pozabil je še našteti, da zna tudi račune delati. Zato le ostanimo pri slovenskem zdravniku dr. Jagodiču, ki vse to zna, kakor dr. Marcus, pa nas po njegovih računih ne bo vsaj takobolela glava.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. goricah. Zadnjo nedeljo je imel na tukajšnji šoli gosp. okrajin ekonom Zupanc iz Ptuja predavanje o raznih gospodarskih vprašanjih, zlasti v vinoreji. Žal, da je bil za predavanje izbran neprimeren čas; drugače bi se potrebrega poduka udeležilo veliko več posestnikov. Gospodu predavatelju smo hvaljeni za njegove praktične nasvete in mi ga samo prosimo, da nas obišče še večkrat. — Posestnik Janez Fras iz Sovjaka si je nakupil nov dom v Spodnjem Porčicu in se je že izselil tja. Ta izselitev je povzročila celo vrsto drugih kupčic. Frasovo posestvo je kupil Jakob Polanc iz Ločkega vrha; ta zopet prda svoj vinograd v Trnovskem vrhu; za njegovo posestvo v Ločkem vrhu se pogaja neka viničarka, ki ima gozdč in namerava zopet svoj gozdč prodati. Ko se kamen enkrat premakne, začne dirjati in se ne ustavi tako kmalu. Tako je tudi pri kupčijah; ena povzroči drugo.

Strašen dvojni umor. Iz Ljutomera nam poročajo: V noči od 6. na 7. t. m. se je zgodil pri nas zločin, kakršnega Ljutomer ne pomni in ki je povzročil veliko razburjenje v celiem okraju. Žrte zločina sta žena ruskega inženirja Ganusova ter njen triletni sinek. Ganusov, ki je nastavljen kot strojni inženir pri gradbi Ljutomerske železnice, je pred par dnevi odšel na službeno potovanje v Srbijo. Žena in otrok sta ostala sama doma. K ženi je večkrat prihajal Wranglov kapetan Avčerov, o katerem se je splošno govorilo, da ima ljubavno razmerje z njo. Okrog polnoči dne 6. julija je slišalo več ljudi iz okolice strašno vpitje iz Ganusovega stanovanja. Drugo jutro pa je prišel inženirjev sluga naznanihorožnikom, da sta bila ponoči njegova gospodinja in njen otrok umorjena. Sodnijska komisija je našla v stanovanju Ganusovo ženo nago, zadavljeno z lastno srajco in njenega otroka zadavljenega z brisačo. Orožniki so takoj zaprli slugo in kapetana Avčerova. Sluga je ves razpraskan po licu in po rokah, kar vzbuja sum, da je hotel ženo posiliti, ker pa se mu je branila, jo je umoril. Sluga se zagovarja, da je prišel z umorjeno zvečer v stanovanje Wranglov kapetan ter je on potem za obema zaklenil vrata; sam pa odšel k nekemu tovariu. Kapetan da je potem ušel skozi okno. Ker pa je sluga prišel domov že pred polnočjo, umor pa se je izvršil vsekakor okrog polnoči, ko so sosedje zaslišali strašno vpitje, je sum, da je izvršil umor sluga, skorogotovo upravičen. Inženir Ganusov se še ni vrnil iz službenega potovanja. Preiskavo o umoru nadaljuje sodnija inorožnika.

Presodi naj vsa javnost, ali mi Polenšani res nismo napredni. Kar se drugje nikjer ne bi moglo zgoditi, to se pa pri nas prav lahko. Dne 1. julija je vsakdo, kdor je hotel, videl slavolok z napisom: «Živela Orjuna, zdravo tovariš!» Ta dan so orjunci ponavljali igro «Stari greh», ki so jo igrali že enkrat prejšnji mesec. Omenjena igra je zelo grda in pravistrup za ravnnost. Starši, kaj porečete na to, da se vaši otroci še bolj spridijo in podivijo potom takih iger. Udeležba je bila vsakokrat pičla in še to je bila večjidel mladina, ki je komaj zapustila šolske klopi ter le nekaj odrastih in starejših ljudi najboljše kvalitete. Zanimivo je samo to, da se je igrala vršila obakrat v kolarnici, zraven hleva Joško Laha. Kmetje imajo kolarnico za shrambo vozov, pluhov in drugega poljedelskega orodja, a naši orjunci pa za veselično dvorano. Pač dobro vedo, pa tudi kažejo, kam da spadajo! Na lipi je bila podoba fantalina, ki je kažal smer v kolarnico — pardon — v dvorano, z udrtim nosom, strašno dolgimi rokami in tanko-šibkimi nogami. Vsak, kdor je pogledal to podobo, je vzradoščen rekel: «To je prava fotografija naših orjuncev, ravno taki so, boljše svoje slike ne bi mogli pokazati.» Prej so trobili, da se pripeljejo z avti orjunci-tovariši iz Ptuja, Maribora, Celja in celo iz Ljubljane. Pa so res prišli, namreč orjunaš dr. Senčar, advokat v Ptuju. Avtomobilov, na katere so nestрпно čakali radovedni Polenšani, pa ni bilo od nikoder. Vojška godba samih gospodov oficirjev iz Mariboru, ki je tudi mislila špilati, se je spremenila v navadnega muzikanta s hreščecem harmoniko in enega goslača. Da je bilo bolj luštno in tem popolnejše, so po huronsko skovikali, plesali, kričali in hričavo peli, celo noč, kakor doli v Afriki, ter končno zjutraj ob treh z žalostnimi glasovi, piganimi osebam

o bojega spola zaključili to velikansko orjunske prireditve na Polenšaku. Bodil še omenjeno, da bo gotovo sedaj «Domovina», ki jo tukaj imenujejo «Norovina», poročala, da je ta dopis zlagan od kraja do konca, to pa samo pravi (verjamem gotovo ne), njen bedasti dopisunček, ki že leto dni na naše dopise odgovarja v «Norovini» s tem, da mlati vedno in isto prazno slamo, resničnih dejstev, ki njega zadevajo, pa se prav temeljito izogiblje.

Kaj prinese Orjuna? G. urednik, dajte ta dopis v «Slov. Gospodar», da širša javnost izve, kak blagoslov prinese Orjuna v hiši, družine, staršem in oženjenim. Orjuna prinese v hiši: prepire, kreg, zmerjanje, sovrašvo in ovaduščvo. V družino: nezaupanje, preklinjevanje, brezverstvo in razdor tihega družinskega življenja. Staršem: žalost, skelečne hrbitne, kratenje njihovih pravic in tožbe. Zakonskim: ljubosumnost, pretepe, marogaste obrale, obečanje ločitve zakona in grožnje o nasilni smerti ter izogibanje vseh poštenih in miroljubnih ljudi njihovih hiš. Zato pa, veselite se, starši, svojih otrok, kateri vam še bodo delali bridke ure sive lase in katere še boste čutili na svojih onemoglih hrbitih in to po svoji lastni krividi veselite se, zakonski, svojih drugov, družine svojih orjunskega članov in hiš, pod kojo steho biva orjunc, ker še uboge krave morajo čutiti njegovo oliko in red, pa tudi batino. Fare bodite ponosne, kjer imate to orjunskega robo v podobi sofarjanov! O ravnokar opisanem blagoslovu Orjune nam poročajo iz Polenšaka pri Ptaju.

Popravite storjeno krivico! (Dopis iz Središča.) Afera pri občinskem mlinu, ki so jo naši samostojneži s pomočjo «jurista» iz rakitja skuhali za mazilo samostojnega voza, je sedaj po petih mesecih dozorela. Župan je namreč začetkom februarja s svojimi «modrimi» svetovalci brez odborovega sklepa obtožil in naznanih mlinšča nadzornika radi goljufije in poneverbe, ker sta bojda poneverila, oziroma zapravila pri občinskem mlinu okrog 80.000 K. Sodnijska preiskava je pa zdaj ugotovila, da to ni resnica in je državno pravdovrstvo preiskavo ustavilo in ovadbo kot neutemeljeno zavrnilo. Zadeva je ob svojem začetku vzdignila mnogo prahu in se je prizadetima kradla čast na debelo. Sodisce jima je zdaj sicer dalo zadoščenje, ampak pričakujemo tudi od povzročiteljev te hudobije, da, ako niso popolnoma moralno pokvarjeni, storjeno krivico na primeren način popravijo.

Zanimivosti od Sv. Jerneja pri Ločah. V torek dne 3. 7. predpoldan se je obesil 22 let star posestniški sin Štefan Cvaht iz Ličnice, p. d. Blažekov Ljude, ki so ga poznali, so rekli: kakršno življenje, taka smrt. — V korigi tukajšnjega šolskega gledališkega odra se je koncem junija po prizadevanju in pod vodstvom domačega gospodnegačitelja Franca Friedl dvakrat uprizorila lepa Krekova igra «Tri sestre». Igrali so po splošni sodbi prav dobro. Za obžalovati je le, da moški kažejo tako malo zanimanja za tako koristne prireditve. Saj so prišle glet večinoma same ženske in otroci. Pa moški mogoče denarja nimajo! «Ko bi Jernejčanov ne bilo, bi malo stočil», pohvalil se je lastnik nekega vinotoča v Ločah. Da, zeleni smrekov vršiček vleče. Zato pa gospod nadučitelj, pri prihodnji igri en tak vršiček, lepo s papirnatimi panteljci okrašen, zunaj nad šolsko vrata, pod oder pa sod vina in — imeli boste polno žejnih gledalcev! — Premicija se bliža in Jernejčani popravljajo. Popravili so že zid okoli cerkve in sedaj začnejo beliti tudi v cerkvi. Bog ve, če bi se vse to zgodilo, aki bi premicije ne bilo! Za cerkvio leži velik kup kamenja, določenega za nove svinjake, ki jih najbrž zanjejo staviti že leta 1940! Tako dolgo pa celo grobljo kamenja pri cerkvi imeti ne sodi, zato bo vsaj do premicije moralno priti drugam. Stari svinjaki, «amerikanski sistem», pa bodo še ob premiciji stali, da jih lahko še vsak ogleda, kdo še za take čudežne stavbinste zanima. — V kratkem odpotujejo tri naša dekleta v Ameriko iskat sreče. Da se le ne bi prehitro kesale in vzdihovale, kakor že tolko drugih, pa bo prepozno: Oh ljubo doma, kdor ga ima!

Cerkvene slovesnosti pri Sv. Jožefu nad Celjem. Pri sv. Jožefu nad Celjem bo imel prihodnjo nedeljo dne 15. julija celjski rojek g. Radovan Još novo sv. mašo. Naslednjo nedeljo, dne 22. jul. pa bo obhajal ravno tam misijonar č. g. Kitak jubilejno slovesnost svoje zlate svete maše. Obakrat, t. j. 15. in 22. jul. se bo pričela slovesnost ob pol 10 ur. Obema č. g. gospodoma zlatomašniku in novomašniku kričemo iz srca: Prisrčno pozdravljen na mnoga leta v vinogradu Gospodovem! Pražnik sv. Vincencija Pav., bodo misijonarji sv. Jožefa obhajali letos v nedeljo obenem z zlato sv. mašo g. Kitaka in ne 19. jul., kakor druga leta.

Fotografije o mladeničem shodu pri Sv. Jožefu nad Celjem so dogovoljene. Cena posameznih v obliku razglednic je s poštnino 6 D. Dobijo se v misijonski hiši sv. Jožef nad Celjem. Denar se lahko določi v pismu.

Volilni okraj Brežice—Sevnica, v katerem edinem naš kandidat pri volitvah ni prodrl, je prideljen sledečim gg. poslancem: Sodni okraj brežice: poslanec Davorin Krajnc; sodni okraj Sevnica, župniji Sevnica in Rajhenburg: poslanec Franc Kremžar, župniji Planina in Zubkovje poslanec Jakob Vrečko. Na te gg. poslance se naj obračajo naši pristaši v omenjenem volilnem okraju ali naravnost ali potom tajništev SLS v Kozjem ali v Celju. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Gospodarstvo.

GROZDNA PLESNOBA (Oidium Tuckeri).

na svojstva zemlje in trne sorte nastopa odiij tudi razno.

Od grozdne plesnobe napaden vinograd izgleda že od daleč nekako motno. Pri natančnejšem opazovanju listja pa najdemo, da je pokrito najprej z belo, pozneje pa s sivo, pepelu podobno prevlako ter diši značilno po plesnobi. Odiij ne prodre v notranjost, kakor peronospora, temveč živi bolj na zunanjih trnih delih. Če plesnobo z roko zbrisimo, opazimo spodaj rjavkaste lise. Ker glivica s svojim porastom zapira listne luknjice, one mogujoče s tem dihanje celega nadzemnega dela, pri čem trpi pred vsem rast trsa in debelitev jagod. Glivica pa sesa tudi hrnilne snovi iz trsa za svojo prehrano ter ga na ta način v celoti upropašča. Okoli rastoče jagode napravljena prevlaka zabranjuje njen nadaljnji razvoj, vsled česar lupina poči od prevelike napetosti ob deževnem vremenu. Manj napadene jagode ne razpokajo, toda zaostanejo v rasti in ostanejo drobne, suhe in kisle. Tudi skoraj dorastlo grozde bolezen napada, vendar je škoda v tem slučaju manjša. Če bolezen zgoda nastopa, je lahko uničena cela trgata in je pridelek nerabljiv. Zategadel se mora napadeno grozde pri trgatvi skrbno odbrati.

Odiij nastopa najraje v ravni, zaprti legi in težki, vlažni, ilovnatni zemlji. Najbolj trpe sorte kakor šipon, burgundec, muškatec in portugizec. Gost topel dež pospešuje odiij, zadostuje pa tudi samo topel vlažen zrak za razvoj glivice. Odiij je zajedalec in ga je angleški vrtnar Tucker v letu 1845 prvi v silnicah opazoval, od tod tudi ime bolezni. V letu 1848 se je plesnoba pokazala najprej v krajini Surens na Francoskem, nakar se je brzo razširila po vsej deželi ter je bila leta 1850 že na Španskem, v Italiji in pri nas. Šele v letih 1856 do 1862 so iznašli uspešno sredstvo proti tej bolezni, namreč — zvepleni prah.

Zvepla učinkuje posredno na plesnobo s tvoritvijo zveplene pare ali zveplove kislinske. Čim toplejše je solnje pri zveplanju, tem intenzivnejši je razvoj zveplove kislinske; zato se opaža par dni po uspešnem zveplanju značilen vonj po vinogradu. Na ta način se uničijo vsemi miceli in conidije, ki pridejo s temi plini v dotik. Zveplanje pa ne učinkuje samo uničajoče na micle glivice, temveč vpliva ugodno tudi na trsje v širšem pomenu. Trdijo namreč, da cveto zveplani vinogradi lepše in se splodijo močneje nego nezveplani.

Zvepla se naj po potrebi 3—4krat na leto. Zveplati pa se mora na vsak način, ko so se pokazali prvi znaki bolezni. Najboljše je redno zveplati in ne čakati na razvoj bolezni, ker se vsaka bolezen najlaže kar v kali zatre. Prvič se naj zvepla nekaj časa pred cvetom, to je ali pred prvim ali po prvem škropljenju. Drugič se naj zvepla neposredno pred cvetom ali o cvetu, pozneje pa po potrebi, kakšna je pač nevarnost za razširjanje bolezni. V drugi polovici mesca avgusta, ko se je jelo grozde mehčati, je treba prenehati z zveplanjem, sicer bi lahko prišlo z grozdom preveč zvepla v mošt, ki bi se vsled tega pokvaril. Zvepla se naj po možnosti ob tihem, suhem in solnčnem vremenu iz vzrokov, ki so zgoraj navedeni. Pri zveplanju se je treba ozirati osobito na grozde, listje in mladike. Najboljše storimo, če povzročimo med trsem fino zvepleno meglo, ki se vsede v najfinjejsih plasteh na vse trne dele. Ako zvepla odpada v predebelih plasteh na grozde, nima ne le manjšega učinka, ampak je lahko naravnost škodljivo. Zategadelj moramo uporabljati pri zveplanju le najboljše zveplalnice (pihalnike) in rabiti najfinjejsé 96%no kristalizirano zveplo. Zveplanje s čopičem ali navadnim mehom pa je vsled nepopolnega uspeha boljše opustiti.

Vekoslav Štampar.

F. Rudl:

KOLODIALNO ZVEPLO.

Bokrena galica in kolodialno zveplo se v raztopini lahko zmešano in z enim potom brizganja uporabi, da obranimo na trsu takozvano bolezen «peronosporo» in odiium.

Ta mešanica tudi ostane nekaj dni obstoječa, ne da bi bilo potrebno kaj drugih dodatkov in v praksi je to važnega pomena.

Kakor hitro vlasta toplo in vlažno vreme, se hipoma razmnoži rja in plesnoba na trsu. Plesnoba se sicer ne vidi na trsu, dokler ni grozde razvito, pozna se pa na trsnih listih, kateri se začenjajo krčiti in s tem dajejo celemu trsu drugi izraz, oziroma drugo obličje.

Che drobnejše zveplo spravimo na trsn list, tem bolj je učinkajoče in tem manjšo količino zvepla bomo porabili.

Najfinjejsé zmeleto in ventilirano italijansko zveplo pa še je 50 krat debelejše, kakor pa dotično, katerega dobimo na popisani kemični način in kateremu pravimo kolodialno zveplo, oziroma tudi zvepleno mleko.

Vsek skrbni viničar lahko sam naredi to sindetično zveplo in sicer bodem dal recept za 300 l vode, kakor se pri nas navadno rabi za škropljenje.

I. Prva tekočina se sestavi iz 750 gramov (½ kg) salicidine, (Fixirsatz, unterschweifsaures Natron). Ta sol naj se raztopi v 2½ litra vroči vodi.

II. Druga tekočina se sestavi iz 750 gramov Natrium-bisulfata (sauers, schwefelsauers Natron) enako v 2½ vroči vodi.

III. Tretja tekočina pa je iz 30 gramov (3 deke) navadnega mizarskega kleja, kateri je popreje v mrzli vodi načpriljši in potem pa v ¼ litra vroči vodi raztopl.

Mešanje.

Vroča tekočina I. se pomeša z vročo tekočino III, to je raztopljeni sol «saleidin» z raztopljenim klejem.

Sedaj imamo samo dve tekočini in obe morajo biti čisti; če nista čisti, ju je treba skozi gosto platno ali pivni papir filtrirati.

Vsaka teh tekočin je zase obstoječa.

Za vporabo v vinogradu se vzamejo ohljene tekočine I in II, katere se mešajo zvečer, oziroma nekaj časa pred vporabo, ker ono sindetično, nikroskopično, nevidno drobno zveplo se še le v teku 3—18 ur izmeče v obliki zveplenega mleka in ta tekočina je za uničenje odiuma ali plesnobe na trsu, na rožah in jabolkah izvanredno učinkujoča oziroma sposobna.

Ta množina zveplene mleka se porabi na 300 l vode, mleku moramo previdno dodati še toliko apna, da da beli kemični papir postane rdeč. Ta tekočina je za škropljenje proti plesnobi in se mora tekom dveh ali treh dni porabiti.

Če pa hočemo mešati z bakreno galico, pa dostavimo opisano zvepleno mleko že pripravljeni modri galici.

Vsled tega mešanja postane apnena galica tudi nekaj dni obstoječa, in to je posebne važnosti, da vendar imamo možnost z eno tekočino preprečiti dve različni bolezni na trsu.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo predi v drugi polovici julija sledi predavanja na Štajerskem: V nedeljo, dne 22. julija: 1. V Št. Janžu na Vinski gori, o živinoreji, Wernig. 2. V Polenšah, o kmetijstvu, Zupanc J. 3. V Melincih v Prekmurju, o izboljšanju hlevov, Vojsk. 4. V Gornji Lendavi, o živinoreji, Pavlica. 5. V Špitaliču, o živinoreji in krmu, Zupanc M. — V nedeljo dne 29. julija: 1. V Topolsici pri Šoštanju, o živinoreji, Vernig. 2. V Črensovcih v Prekmurju, o izboljšanju hlevov, Vojsk. 3. V Slavečih v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica. 4. V Vranskem, o živinoreji, Zupanc M.

Kakšno bo vreme? Vremenski preroki, ki so se letos tolkokrat urezali, napovedujejo zanaprej lepo vreme in zelo veliko vročino. Pravijo namreč, da nas je že dosegel takozvani «val vročine», ki se je pojavil najprej v zapadni Ameriki, potem pa se je neprestano pomikal proti vzhodu ter danes že objel celo Anglico in Francijo. V Parizu ga v resnici že občutijo, kajti vročina se je dvignila že nad normalno višino, namreč na 32 stop. C. Toda vročina še neprestano raste in cela Francoska pričakuje «pasje dneve.» Tudi v naših krajinah se je že pojavila vročina, ki sicer še ni tako huda, toda se pologama stopnjuje. Vidi se to zlasti iz tega, da je bilo v gorah v višini pod 2000 m pred par dnevi še obilo snega celo do višine 1 m, sedaj pa se sneg dobi samo še v višini nad 2000 m. Vročina je v resnici dobrodošla kmetom, ki ravnokar žanjejo, toda če bo dosegl takso visoko višino, kakor jo napovedujejo, potem bo tudi kmetu neznosna. Potem bi bilo vse delo otežkočeno, kakor je danes v Ameriki, kjer je moral veliko tvornic delo vsled prevelike vročine ustaviti. Dnevno umre vsled velike vročine veliko ljudi. V Newyorku, kjer je vročina največja, je uprava mesta osnovala posebno organizacijo «za pobiranje vročine.» Po vseh ulicah so postavljeni tuši z mrzlo vodo, kjer se vsak, če le količaj utegne, okoplje. Tudi ognjegasci pomagajo pri ohlajevanju s svojimi brizgalnami. Kakor vse kaže, dobimo torej tudi mi pošteno vroči dni, ki nas bodo odškodovali za mraz, ki smo ga pretrpeli v maju in juniju. Samo če bo vročina dalje časa trajala, utegne napraviti več škode, kakor pa dosedanjih dež.

Občini Zabukovje v Št. Lenartu nad Sevnico so dovoljeni od sedaj naprej širje letni sejmi. Prvi živinski se vrši dne 18. julija t. l. v Št. Lenartu. Prodajalcii in kupci se uljudno zabite. Ostali sejmi bodo dne 3. aprila, 20. septembra in 6. novembra.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. 7. 1923 se je pripeljalo 213 svinj in 4 koze, Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov komad 800—1000, 7—9 tednov 1400—2000, 3—4 mesce 2800—3400, 5—7 mescev 4800—5000, 8—100 mescev 5400—5800, 1 leto 6500—7500 kron. Polpitane, 1 kg žive teže 95—100, mrtve teže 110—125 kron. Koze komad 600 do 1000 kron.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa prve vrste 26—27.50 D, druge vrste 24—25, tretje vrste 21.50—23 D. Teletina I je po 25.26 D, II po 20—24. Svinjsko meso je 35—40 D. Kože: 1 komad konjske kože 175 D, 1 kg goveje kože 17.50—20, teleče kože 22—30, svinjske kože 8—10, gornjega usnja 105—160, podplatov 100—140. Perutnina: majhen piščanec 30, večji 30, kokoš 50—60, gos 40. Črešnje so 1 kg po 6—16 D, marelice 1 komad 1 D. Žito: 1 kg pšenice 4.25, rži 4 D, ječmena 4, ovsa 4, koruze 3.75, prosa 4.50, ajde 2.50, fižola navadnega 6, leče 16—17. Mleveski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 7.75, št. 1 7, št. 4 6.50, št. 6 5.75, 1 kg prosene kaše 7.50, ješprenja 6—7, otrobov 2.75, koruzne moke 4.25, koruznega zdroba 4—6, pšeničnega zdroba 8.50, ajdove moke 8—9, 1 q 75—200, ovsene slame 100—125, 1 kub. m trdih drv 170, mehkih drv 110 1 q trboveljskega premoga 50, velenjskega 26.50.

Zitni trg. Vsled pričakovana dobre žetve je bila trgovina z starim žitom slab. Ponudb je bilo malo, ker so vsi poljedelci zadržani z delom pri žetvi. Posebno koruze se je na tržišču malo ponujalo, pa je radi tega nekoliko poskocila v ceni. Po zadnjih vesteh bo žetev zelo dobra. Pšenica zelo dobro kaže, ječmen je srednjedober, samo oves je nekoliko slab. Koruza bo, kakor se dosedaj kaže, dobro obrodila. Posejana površina polja je letos precej večja, kakor pretekla leta. Koncem preteklega tedna se je vreme popravilo, ter bo letosnja žetev izredne kakovosti, ako se bo vreme držalo. Pšenica lanske žetve se malo prodaja. Mlini računajo, da bo nova pšenica mnogo cenejša, pa ne kupujejo stare. Edino mali mlini kupujejo manjše množine, ki jih sproti premeljajo v moko, ki jo zelo draga prodajo, ker so zaloge moke pri trgovcih zelo male. Prodavalci so cene znižali na 412 din. za 100 kg. Tu in tam je prišla na trg že nova pšenica, ki so jo prodajali do 300—325 din. Ječmen od preteklega leta se zelo

težko dobi. Z ozirom na visoko ceno starega ječmena in pri odlični kakovosti novega, so se prodajalci požurili, da so ga že prej prodali. Novi ječmen se plačuje po 225—250 din. O ves je zadnji teden dosegel najvišjo ceno v Zagrebu, kjer so ga prodajali po 330 din. Rži ne kupuje nihče. Za novo rž so prodajalci določili ceno 250—300 dinarjev za 100 kg, vendar ponudb še ni bilo na tržišču. Koruza je sedaj dosegla najvišjo letosnjo ceno. Zanimanje je bilo zelo živahno, ponudbe so nekako slabe. Cena v Zagrebu 325—330 din. Moka: zanimanje živahno, ponudbe slabejše. Dobro se je prodajala posebno nularica in sicer po 6.87—7.37 din. O trobi so se dobro pradajali, ker je bilo veliko povpraševanje. Cena je bila 100 din. za 100 kg, v Zagrebu je celo poskočila na 160 din. Izvoz popolnoma miruje. Padec deviz v zadnjem času je prekrižal račune raznimi izvozničarjem, ki so imeli nakupljene večje količine za izvoz, ker se vsled sedanjih cen ne izplača. Ravnotako so mnoge italijanske firme svoje pogodbe z jugoslovanskimi trgovci stornirale, ker je lira zadnje čase padla.

Hmelj. Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Žatec ČSR, 7. 7. 1923. Prvi teden meseca junija se je vreme vendar spremenilo na boljše. Dnevi so vroči, noči pa tople. Včeraj si je eden naših sotrudnikov ogledal naš okoliš in nam je poročal sledeče: Predvsem moram konstatirati, da hmelj zadnjih 14 dni v rasti ni napredoval. Ob Ogri je glavna lega, kjer je pridno škropilo, v prav ugodnem stanju. Rastlina je dorastla do ¼, tuintam do vrha drogov ali žic in dobiva mnogo panog. Ker je vsa lega ob Ogri nizka, so neškropljeni nasadi polni uši in so izgubljeni, ako se ne bode takoj pričelo s škropljenjem in ako bi nastale zopet velike temperaturne razlike. Obe dolini v Češki Šumski okolici kažejo z malimi izjemami prav ugodno stanje. Rastlina je dorastla le do pol drogov, je slabotna, dasi se je 2—3 krat škropila ter je sedaj brez uši. Pozno obrezani nasadi, kateri so trpeli vsled preobile mokrote in hladnega vremena, ne bodo mogli dati normalne žetve. Tu so lepi nasadi v posameznih krajinah velika izjema. Najugodnejše je stanje v okolici Horasedelna, Herrndorfa in v zgornji Goldbach-dolini. Tu so ⅓ vseh nasadov prav krepke; rastlina je dorasla do ¾ ali do vrha drogov, ima mnogo panog in je le malo okuženo. Pri ugodnem vremenu bo ta okoliš imel normalno letino. Srednji in spodnji del Goldbach-doline kaže srednje, do srednje dobro stanje, dasi je tu večinoma prav slabih in zaostalih nasadov, kateri zamujeno ne bodo mogli dohiteti več. Tu se je zadnji čas hmeljska uš zelo pomnožila in hmeljarji pridno škropijo. Tu, kakor tudi v drugih nizkih legah se prikazuje že medena rosa, kateri sledi črna. V vseh drugih stranskih legah so visoko ležeči nasadi lepi, nizkoležeči pa slabotni in so skoraj že uničeni. Obče se lahko reče, da je stanje na Češkem zelo različno. ⅔ bi zamogla dati normalno letino, I tretina je slab do srednjedobra, obila zadnja I tretina je pa prav slaba, ker je zelo okužena in bo tudi pri najugodnejšem vremenu dala le slabo — ali pa nobene letine. Rastlina je v razvoju za 14 dni zaostala in se še nikjer ne pripravlja na cvet, kar se je druga leta zgodilo že meseca julija. Gotovo je, da bodo letosnja letina za veliko manjša, nego je lanska bila. Na trgu je razpoloženje prav čvrsto in cene rastopči. Hmelj iz leta 1922 se plačuje po 1500—1600 č. K., oni iz leta 1921 pa po 1000—1100 č. K. za 50 kg. V predprodaji se za letosnji hmelj ponuja brezuspešno do 2500 č. K. za 50 kg ali 58.000 jug. K. za 100 kg. (valuta 100 č. K = 290 dinarjev).

Lesni trg. Koncem junija in začetkom julija je izvoz precej padel. Krivda leži na nenadnem dvigu dinarja v mesecu juniju. Vso prizadevanje izvoznih krogov, da bi lesne cene znižali, so se izjavila vsled stališča producentov, ki ne morejo cen znižati vsled visokih stroškov, ki jih imajo z izdelovanjem lesnih produktov. Kupci kupujejo zlasti rezan bukov les, pa tudi hrastove in bukove frane. Trgovina z stavbenim lesom počiva, ker vsled pomanjkanja kreditov v mestih zelo malo zidajo. Živahnja je trgovina z gorirom. Cene so približno tele (v dinarjih): hrast prvorosten 1900—2200, 2 vrste 1400—1600. Hrastovina za furniranje 2500—2800; hrastovina izbrana 4200—5000; hrastove deske preko 5 cm 1600—2500, pod 5 cm 1500—2000; hrastovi pragi pod

Za svojo družino vzamem izključno le Vaše teste-nine, priznal je eden največjih trgovcev z delikatesami v Trstu potniku tovarne testenin v Ilirske Bistrici. Mož ki pozna in ima na razpolago najboljše izdelke, ve, kaj je dobro.

Prijeten in jajčast okus je znak testenin «Pekate». Ako jih kuhanica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste.

Molitvenik, najlepši in najcenejši, je dr. Zdesarjevo «Navdilo za pravo pobožnost do Matere božje.» V tej knjižici sta dve sv. maši. Cena vezanemu izdalu 6 din., po pošti 1 din. več. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, pri Slogi v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10, in po drugih knjigarnah. Kdor kupi skupaj vsaj 10 izvodov, dobri 15% popusta. 660

Draginja skokoma narašča, kljub temu pa se vsled ugodnega stanja dinarja kupi vseh vrst manufakturno in modno blago po priznano nizkih cenah pri vsem dobro znani in priljubljeni tvrdki Franc Mastek, Maribor, Glavni trg 16. Prepričajte se! 680

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. Sutner, Ljubljana, št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uro, je siguren, da posebuje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jezo in poporavilo. Krasen cenik tvrdke Suttner vsebuje še veliko izbiro tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebsčin.

Lepota? Svežost mladosti? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že črez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarjujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev), Elza lilijsko milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštnino 35 dinarjev) in drugi Elza-preparati kakor Elza cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresata: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubična Donja, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

Kadar se mudite v Mariboru, ne pozabite obiskati tvrdke Franc Mastek na Glavnem trgu, kajti ta tvrdka nudi vsem največjo izbiro vseh vrst manufakture po najnižjih cenah in najboljše kakovosti. K nakupu se seveda prav nikogar ne sili, zato je prav vsakemu na prostu dano, si ogledati to veliko zalogu ter se prepričati o res nizkih cenah in n-jaboljši kakovosti blaga. Izbiro je vedno posebno velika v vseh vrst suknu in tečeškega in angleškega izvora. Toliko cenj. občinstvu v čavnanje. 425

Nova knjiga! Gladiatorji. Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. Angleški spisal Whyte Melville. I. in II. del. Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Naša tiskarna je izdala Gladiatorje v ponatisu. S tem je tako ustregla našemu ljudstvu. Zdaj že skoraj ni več nobenega pripovedne knjig, starih ni več, novih pa radi draginje nikdo več ne založi. Gladiatorji so krasen roman iz prvih časov krščanstva. Kdor začne to povest enkrat brati, je ne odloži poprej, dokler je ne prečita. Cela povest obsega dva zvezka. Cena je za naše razmere zelo nizka. Prvi del stane s poštnino vred 9 D, drugi del 11 D. Dobi se v Cirilovi tiskarni, Maribor.

Najlepše darilo za birmance je lep rožni venec in lep molitvenik. Botre opozarjam, da ima Tiskarna sv. Cirila v Mariboru veliko izbiro takih molitvenikov in rožnih vencev po primeroma zelo nizkih cenah, zato vsem botrom toplo priporočamo, da si v Cirilovi tiskarni naročijo ta darila. Dobijo jih tudi lahko po pošti.

MALA OZNAILA.

Dva človeka z lepim posestvom želite sprejeti takoj pridno, zanesljivo, bolj priletno deklo, ki je vajena vsakega dela, tudi gospodinjstva. — Letna plača 6000 kron in 1 par čevljev. Brez otrok. Martin Kramberger, Jelenče 2, pošta Pesnica. 722

Oženjen invalid, 33 let, z enim otrokom, govoriti in piše slovenski, hrvatski (tudi cirilico) in nekaj nemško, izvežban v vseh kmetijskih strokah, na roko in stroj, išče službo kot pomočnik pri gospodarstvu, hišni hlapac, nadzornik, kočijaž ali konjski hlapac za lahka dela, tudi kot majer v modernem hlevu. Ozira se samo na stalno mesto. Nastop takoj, ali pozneje. Naslov v upravnistvu. 742 3-1

Pošten viničar s 4 do 5 delovnimi ljudmi se pod jako dobrimi pogoji sprejme pri posestniku Ogrisek, Lajtersberg. 689 2-2

Mlad oskrbnik isče službo za poljedelstvo; najraje na grajskih Ščini ali veleposestvu. Naslov v upravi lista. 688 2-2

Zidar se sprejme v Mariborski splošni bolnici na tržaški cesti. Služba je stalna in posebno pripravna za samca. Več se izvira pri upravi bolnice. 703 2-2

Kompanjona z najmanj 190 tisoč dinarji gotovine išče trgovce z lesom v zelo gozdnatem kraju. Posede moderno popolnoma novo polnojarmenik žago in posestvo. Jamstvo zagotovljeno proti vknjižbi na prvo mesto. Cenjene ponudbe je nasloviti pod «lesna industrija» na upravo «Slovenskega Gospodarja». 667 3-3

Sprejme se takoj enega učenca nadpetnajstletnega fanta, kateri ima veselje se učiti mlenja v umetnem mlinu. 701 2-2

Kmetsko posestvo, hiša z gospodarskim poslopjem kompletno, kmetija z 41 oralimi sveta, polovica gozda, zemlja rodovitna, 1 uro od železniške postaje Prevalje v Mežiški dolini, Koroško, po primerni ceni takoj prodam. Andrej Hribenik, Prevalje. 702

Prodata se takoj 2 hrama pri Sv. Lenartu v Slov. gor. št. 51 in 52 s približno dvema oraloma zemljišča. Nakup bi bil prikladen za kakega mizarja, kateremu bi se odstopil tudi tuk. pogrebni zavod I. in II. razreda. Pogoje naznani lastnik sam. Ivan Dimnik, pos. in trgovec. 704 2-2

Prodata se takoj 2 hrama pri Sv. Lenartu v Slov. gor. št. 51 in 52 s približno dvema oraloma zemljišča. Nakup bi bil prikladen za kakega mizarja, kateremu bi se odstopil tudi tuk. pogrebni zavod I. in II. razreda. Pogoje naznani lastnik sam. Ivan Dimnik, pos. in trgovec. 704 2-2

Krasno posestvo Murski dvorec, 38 oralov, se proda. Poglede se v Selnicu ob Muri, p. Št. Ilj v Slov. gor. 681 2-2

Proda se posestvo, 10 oralov, njive, travniki, sadonosnik. Vpraša se pri: Stumpf Ignac, Spodnja Brežnica, pošta Poljčane. 686 3-2

Na prodaj kompletna delikatesna oprava z ledenicami, marmornato pločo na trgovski mizi. Opravo se porabi lahko za vsako špecerijsko trgovino. Ogleda se jo v Franckopanovi ulici 11, Maribor. 729

Proda se njiva, dva oralna v Vukovskem dolu, Jarenina. Vpraša se Vukovsko št. 30, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 728

Proda se zelo pripravna hiša za trgovino, lepe brajde, vrt, svinjak in en oral njive. Na Obrežju 39, Studenci pri Mariboru. 707

Lepo posestvo s hišo, gospodarskim poslopjem, 16 oralimi zemljišči, obstoječe iz njiv, gozd, travnikov se proda v Cirkovcah pri Pragerskem radi bolezni. Hiša leži v prometnem kraju, blizu farne cerkve in je tudi zdaj v hiši trgovina. Cena 1 milijon krov. Kdor želi kupiti, naj se oglaši pri g. Barbari Salamon, Sp. Nova vas št. 27 pri Slovenski Bistrici. 708 4-1

Posestvo se zavoljo preselitve po ceni proda; hiša, 5 oralov njive in travniki z vsem prirastkom, Ptujška cesta 43.

Na prodaj je hiša z 2 sobama, kuhinjo in vrtom, Hotinja vas 59 pri Slinici. Vpraša se: Betnavska cesta 6. 711

Proda se umetni mlin na stalni močni vodi, pekarna z branjaricami in gospodarsko po slojje z svojo električno lučjo, stirje vrtovi. Proda se pekarna z dvema vrtoma tudi posebej. Pridela se 11 hl vina in 28 hl jabolčnika. Košnje za eno govedo, cena ugodna. Naslov v upravnistvu. 713

Proda se ob ptujskoruperški cesti v Jiršovčah dobičkonosno posestvo. Solnčna lega, 1 oral plodonosni sadonosnik, njiva pripravna za vinograd, gozd, vinčarija. Cena 12.500 D. Lastnik: Stanko Novak, organist, Sv. Martin pri Vurbergu. 711

Proda se lepo kmečko posestvo, 66 oralov zemlje od tega 36 oralov gozda, 12 oralov njiv, ostalo travniki in pašniki, z živilo in mrtvimi inventarjem. Posestvo je v hribih, dve uri od železniške postaje. Naslov v upravnistvu. 691

2-2

Posestvo iščem v večleten zakup. Vinorodni kraj, dobra globoka zemlja. Zakupnina na željo v zlatu. Ponudba na upravo pod «Jesen» št. 696.

Lepo zaokroženo posestvo, 28 in pol oralna se takoj po ceni proda z živilo, s polovico pridelkov in s premičino. Vpraša se pri Kornhäusl, Kresnica 3, p. Sv. Ilj v Slov. gor. 701 2-2

Kmetsko posestvo, hiša z gospodarskim poslopjem kompletno, kmetija z 41 oralimi sveta, polovica gozda, zemlja rodovitna, 1 uro od železniške postaje Prevalje v Mežiški dolini, Koroško, po primerni ceni takoj prodam. Andrej Hribenik, Prevalje. 702

2-2

Vabilo na izredni občni zbor Posožilnice v Vitanju, registrirana zadružna zadruga z neom. zavero, ki se vrši v nedeljo, dne 22. julija 1923 ob pol 8. uri dopoldne v zadružni pisarni v lastni hiši v Vitanju. Dnevnih red: 1. Premembra pravil. 2. Slučajnosti. V Vitanju, dne 6. julija 1923.

Kava, sladkor, riž in vsakrvene špecerije se od danes naprej za skoraj 10% ceneje prodaja v špecerijski trgovini I. Sirk, Glavni trg, rotovž. — Kupi tudi suhe gobe in kumče 730

Nadgeometer

ADOLF GOTZL

obl. aut. civ. zemljemer,

MARIBOR,

Aleksandrova cesta 55, prevzema vse v svojo strogo spadajoče meritve, parcelacije itd. 699 4-2

Tvrdka RUDOLF BLUM, pokrivanje streh, Maribor, Aškerčeva ulica 22 prevzame vse vrste pokrivalskih del z opeko, lepenko, rubezoidom, smolnim cementom, originalnim Hatchek-eternitom in domaćim prvcvrstnim asbest-cementom, skriljem «Salond». Za loga vseh pokrivaških potreščin. Večletna garancija za nova pokrivanja. Vse pokrivaške poprave se izvedejo solidno in po ceni. 723 2-1

Marija BAUNGARTNER
zaloge pohištva
Celje, Gospodska ulica 25

Cement
la portland, danes samo pri Kmetijski zadruži v Ptaju. 645 4-4

Priznano najboljše
seklske kose
(Höllensensen)

zaporčna založnik in samoprojajte zamake za Jugoslavijo tvrdka F. S. Škrabar, Višnja gora. Preprodajalcem ugodne cene! 7-15 523

OVES
trompir, koruž, opeko, cement, trva, premeg, siamo, seno veden vseka manzina

ANDREJ OSET Maribor, Aleksandrova cesta 57. Tel. 88. 10-10 441

Velika izbira usakovrata zemskoga blaga. Geteve površnike od 300 Dim. in druga manufaktura najceneje pri **J. TRPIN** 956 Maribor, Glavni trg 17.

Hamburg — Amerika Linija

In United American Lines Inc.

Filialka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25, — Smak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinka c. 160. — Split: Ante Bučić, Dioklecjanova obala 15. — Grm: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Bulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Petalka do Hamburga saremlije družbeni uradnik.

Opravilna številka Nr. VI 870-23-3.

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Na predlog lastnikov Marije Lešnik, Antona Gredar in Elze Gredar, posestnikov v Pobrežju, Cesta na Brezje štev. 23 se prodado na javni dražbi nepremičnine:

1. parc. št. 92 stavbišče z zidano hišo št. 23, Cesta na Brezje v Pobrežju.	3 a 42 m ²
2. št. 789 pašnik	4 a 92 m ²
3. parc. št. 790-1 njiva	36 a 20 m ²
4. 790-2 vrt	4 a 21 m ²
5. parc. št. 350 rastlinjak	54 m ²

za izklicno ceno 125.000 din. dne 26. julija 1923 popob 15. uri kot celota. Dražba se vrši na licu mesta v Pobrežju, Cesta na Brezje št. 23.

Ponudbe pod izkljunicno ceno se ne sprejemajo. Zastavne pravice, na zemljišču zavarovanih upnikov ostanejo nedotaknjene. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki ostane od cele svote po odračunjanju prevezetih bremen. Za potrditev prodaje imajo prodajalci 8 dni premisla.

Izkupilo prodaje je izročiti notarju Ašiču kot sodnemu komisaru.

Ostali pogoji prodaje in plačevanja se smejo vopledati pri g. notarju Ašiču v Mariboru kot sodnemu komisaru.

Okraino sodišče v Mariboru, odd. VL., dne 19. junija 1923.

Dr. Tombak.

721

Prostovoljna dražba

arondiranega, prvovrstnega posestva Helleis v Špičniku pri Mariboru se vrši dne 22. julija t. l. ob pol 11. uri na licu mesta. Izklicna cena din. 500.000, izmera posestva 29 ha 50 a.

Natančnejši podatki v odvetniški pisarni dr. Ferdo Müllerja v Mariboru.

715

Naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem v lastni hiši pri «Pošti» na Pesnici otvoril

TRGOVINO Z MESANIM BLAGOM

Potrudil se bom cenjeno občinstvo z vsakovrstnim svežim blagom po primerno nizkimi cenami in točno posrežbo v vsakem oziru zadovoljiti.

717
Maks Smonig.**Kmetje pozor!****Jako znižane cene!**

Nižje podpisani uljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem odprl veliko skladišče in zalogo vseh vrst najboljših polzedelskih strojev, kakor mlatilnice, slamoreznic, čistilne stroje, pluge itd. od najboljših tovarn kakor:

Melichar-Umrath-Bächer.

Oskrbim tudi lokomobile, parne mlatilnice po najnižjih cenah. — Za obilen obisk se priporoča:

J. Pučko,
skladišče polzedelskih strojev
Budin-Ptuj.

Prodajna zaloga v Ptuju: Panonska ulica št. 15.

Suhe gobe,

fižol, jajca, vosek, brišovo moko itd.

kupuje po najvišjih dnevnih cenah trgovina mešanega blaga

719, 2-1

A. ŠIFRER, Laporje.

Najboljše inserirate v „Slov. Gospodarju“!

Javna dražba

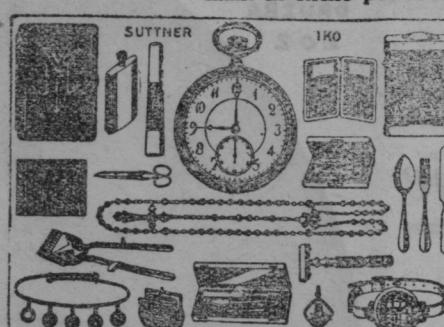
kmetije srednje velikosti, mereče 20 ha 40 a 44 kv. m, se vrši dne 13. julija t. l. dopoldne ob 10. uri pri okrajnem sodišču v Prevaljah, soba št. 5. Posestvo leži v občini Tolsti vrh. Cenilna vrednost 25.740 K, najmanjši ponudek 16.980 K.

Natančnejši podatki se dobe v pisarni dr. Ferdo Müllerja, odvetnika v Mariboru.

714

Kje Vi kupujete

Ure, verižice, prstane, ringe, zapestnice, zlatnilo in srebrnilo, nakit in slične potrebščine?

Ure, katera Vam prihrani popravke in jezo; ravnotako Vam pošlje tak drug predmet iz zlata, srebra ali kovine in najlepši in najboljši izvedbi. Tu najdete vse; kar iščete za sebe ali za darila. Zahtevajte krasno ilustrirani cenik, za katerega Vam je treba poslati samo 2 dinarja.

Odpošiljalna tvrdka za ure:

H. SUTTNER, Ljubljana 992

Imaš ti solnčne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporabljal ELZA OBRAZNO POMADO!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljal ELZA OBRAZNO POMADO!

Ali so ti roke in obraz očitljivi v zimi in vetr?

Uporabljal ELZA LILIJNO-MLEČNO MILO!

Ali želiš imeti kožo belo, mohko, čisto in zdravo?

Uporabljal ELZA LILIJNO-MLEČNO MILO!

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelosti?

Uporabljal ELZA POMADO ZA RAST LAS!

Ali želiš bujne, mehke in lepe lase?

Uporabljal ELZA POMADO ZA RAST LAS!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Feller-jeve Elza-preparate in kmalu bodeš rekel tudi ti kakor vsi:

TO JE ONO PRAVO!

Išči v vseh poslovcih samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller-ja. Naročiš naraavnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprej ali po povzetju: 2 velika porcelana lončka Elza-obrazne pomade 25 din. 2 velika porcel. lončka Elza-pomade za rast las 25 din. 4 velike kose Elza lilijsnega mlečnega mila 35 dinarjev.

Različno: Lilijsno mleko 6 dinarjev; brkomaz 3 dinarje; najfinješi Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinješi zobni prašek «Hega» v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečicah 2 dinarja; zobni prašek v škatljah 3 dinarje, v vrečicah po 2 dinarja; sachel (dišava) za perilo 3 dinarje; šampon za lase 2 din.; rumenilo za obraz 12 pismov 12 dinarjev; najfinješi parfeme od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; Elza-katranovo milo 5 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 5 odstotno doplačilo. Naročila pisma adresirati:

Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA
Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

OZNANO.

Krajnje posestvo v Gaju, občina Zgornja Volčina, je na prodaj. Hiša, hlev, sadonosnik, gozd, kamnom-lom.

Poizve se pri lastnikih in v notarski pisarni pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

698 3-2

Glinarna na Ješenci,

p. Rače pri Mariboru,

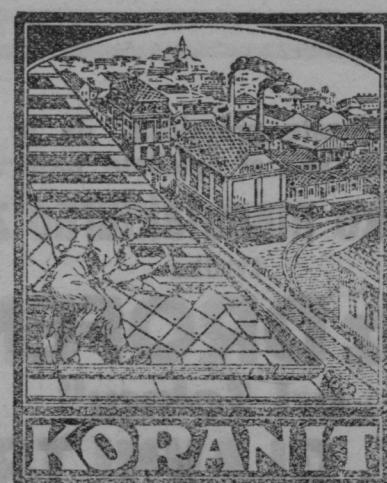
nudi prvovrstno ročno zidno in strešno opeko v vsaki množini.

716

Mlatilnice,

zveznike, slamoreznice, pluge nudi Kmetijska zadruga v Ptiju. Oglejte si zalogo in prepričajte se o nizkih cenah. — Zadruga posluje s strankami ob delavnikih dopoldne.

618

najboljši materijal za pokrivanje streh. - Prevzamem tudi črno-pokrivaška dela, strehe iz lesnega cementa in strešne lepenke. Skladišče: MAKS USSAR, Maribor Gregorčičeva ul. 17.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25
2-140
CELJE (Bivša graška mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor suknjo, blazine, volneno blago, plavina, cefer, žifon, platno, izgotovljene obleke, arajce, predpasnike, nogavice, robci, odeje itd. se dobijo pri

ŠOŠTARIČ MARIBOR,
Aleksandrova cesta št. 13**CEMENT**

nosilci (travérze) vedno v za-logi in v vsaki množini ter naj-nižji eni pri

Franc Drosenik, Poljčane.
9 431

Modra galca 98/99%, Žveplo 2 krat rafiniran, Floristella, Petrolej, bencin, a trošarino in brez trošarine, vsakovrstna strojna raf. olja ponuja po najnižjih cenah

Mahorko, Maribor
d. z. o. z. Slovenaka ul. 8
telef. 153.

Somišljeniki sirite naše liste!

Na drobno!

Na debelo!

Manufakturno blago

po najnižjih cenah pri tvrdki

IVAN KOS, CELJE,

Prešernova ulica št. 17.

586

Na drobno!

Na debelo!

**SPODNEŠTAJERSKA
LJUDSKA POSOJILNICA**

V MARIBORU, STOLNA ULICA štev. 6, reg. z. z n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po $5\frac{1}{2}\%$. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do $6\frac{1}{2}\%$.

**Mlatilnice, viteljne, sadne mline,
slamoreznice in druge poljed. stroje**

kupite najbolje in najceneje pri

709 3-1

Josipu Osolin v Laškem.

P O Z O R

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufaktурно zalogo
tvrdke

Alojz DROFENIK
„pri Solncu“

CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofenik.

V A Ž N O

Brez kisa!

Brez sladkorja!

Brez salicila!

sploh brez vsakega dodatka se lahko s

**„REX“ - konzervnimi steklenicami in
aparatom**

581 6-3

napravi brez truda vse vrste okusnih, zdravih in cenih domačih konzerv. V «REX» vkuhanje jagode, češnje, hruške, češplje, jabolka, sploh vse vrste sadja se hranijo pri neizpremenjenem naravnem okusu in največji zdravilni vrednosti, brez vsakega dodatka leta in leta. — Ravno tako se ohrani za nedogledni čas vsak drugi živež, posebno vse sočivje (fižol, grah itd.), meso, klobase, pastete, gobe, ribe in drugo.

Po tovarniških cenah priporoča

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10

trgovina stekla in porcelana na veliko in malo.

Velika zaloga vsakovrstnega stekla, šip, ogledal, porcelana in kamenine, svečilk, kakor vseh v steklarsko stroko spadajočih predmetov po najnižji ceni.

K U P U J E

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHE

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA,
DRUŽBA
Z.O.Z

LAŠKO

Slovenija

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Ključek nebeški po Din. 20, 30.
Angelj varuh po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varuhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebešan, naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 30.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.

Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.

Kvišku srca Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del,

Din. 32.

Družba vedenega češčenja. 2 molitveni ur.

Din. 3.

Kratko navodilo za pobožnost M. B.

Kraljice srca Din. 5.

Vir življenja Din. 18.

Duša popolna Din. 20.

Duša spokorna Din. 20.

Bog med nami Din. 12.

Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24.

(zlata obr.) Din. 33.

Slava Gospodu Din. 18.

Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.

Priprava na smrt Din. 16.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELIU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,

5 $\frac{1}{2}\%$ proti enomesecni odpovedi,

6% proti trimesečni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 $\frac{1}{2}\%$ oziroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama,

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.